

Lista parțială a publicațiilor gratuite

Voința liberă – o sclavă (predică) de C. H. Spurgeon

Doctrina biblică a alegerii (carte) de C. D. Cole

Două feluri de vase (broșură) de Milburn Cockrell

Murind înșelat (broșură) de Milburn Cockrell

Organizarea bisericii nou testamentale (broșură) de Milburn Cockrell

13 **Lucruri pe care o personală nemântuită nu le poate face** (broșură) de Curtis Pugh

Creație sau evoluție (broșură) de Gerald J. Counts

Biserica ta – cine este întemeietorul ei? (broșură) de Don Berry

Evanghelia lui Satan (broșură) de A. W. Pink

Fusta mini vorbește (broșură) de Don Hillis

Ce este o biserică nou testamentală? 11 caracteristici ale unei biserici adevărate (broșură) de Curtis Pugh

Un zid de netrecut pentru arminieni (tractat) de Curtis Pugh

James Milton Carroll (1852-1931) a fost păstor, director de colegiu, autor și istoric baptist texan. Acest conducător din Convenția Baptistă de Sud, din Texas, a fost licențiat să predice de Biserica Baptistă „Libertatea,” Burleson County, Texas și a obținut gradul de Master la Universitatea Baylor (care a fost o universitate baptistă).

Fratele Carroll a fost păstor în mai multe biserici baptiste importante. El a fost de asemenea ales să servească numeroase funcții în organizațiile Convenției Baptiste de Sud din Texas, în Convenția Generală Baptistă din Texas, în Convenția Școlii Duminicale din Texas și în Bordul de Misiune Străină. El a fost fondatorul și primul președinte al Academiei Baptiste San Marcos, președintele Universității Baptiste Oklahoma și de asemenea al Colegiului Howard Payne.

Fratele Carroll a fost autorul **Istoriei baptiștilor din Texas**, a unei biografii a fratelui său mai în vârstă B. H. Carroll (fondatorul Seminarului Baptist de Sud-Vest) intitulată **B. H. Carroll, colosul istoriei baptiștilor**, scriind de asemenea **Statisticile baptiștilor din Texas**, și lucrarea de față, **Urma sângelui**.

Urma sângelui

de

J. M. Carroll

În limba română de
Iosif Raul Enyedi

Pe urmele creștinilor de-a lungul secolelor...
sau istoria bisericilor baptiste din timpul lui Cristos,
Întemeietorul lor, și până în zilele noastre.

Mai mult de 2 milioane de exemplare din această carte
au fost publicate în limba engleză.

Prima ediție în limba română – 5.000 exemplare
A doua ediție în limba română – 5.000 exemplare

*A doua ediție în limba română
de*

Fundația MANTACHIE
O VOCE BAPTISTĂ ÎN ROMÂNIA
PUGH Curtis
str. Izvor nr. 3
1725 Bocșa I, jud. Caraș-Severin

E-mail - curtis@xnet.ro

Autorizat de
Berea Baptist Church
P. O. Box 39
Mantachie, Mississippi 38855 U. S. A.

CUPRINS

Prefață la ediția românească.....	6
Introducere	11
I. Prima prelegere	20
II. Prima perioadă, 30-500 d. Hr.....	27
III. A doua prelegere, 600-1300 d. Hr.....	38
IV. A treia prelegere, 1400-1600 d. Hr.....	50
V. A patra prelegere: sec. al 17-lea, al 18-lea și al 19-lea.....	60
VI. A cincea prelegere: religia în Statele Unite ale Americii	69
VII. Câteva cuvinte de încheiere	82
VIII. Doctrină fundamentale	84
Bibliografie.....	85

URMA SÂNGELUI

sau

**Pe urmele creștinilor de-a lungul secolelor,
din timpul lui Cristos și până în prezent**

Sau pentru a ne exprima altfel, dar totuși expresiv, „O istorie a doctrinelor așa cum au fost propovăduite de Cristos, de apostolii Lui și de cei care le-au fost credincioși lor.”

PRIMA PRELEGERE

„Adu-ți aminte de zilele din vechime, socotește anii, după vârstă de oameni, întreabă pe tatăl tău și te va învăța, pe bătrânii tăi și îți vor spune” (Deut. 32:7).

1. Ceea ce cunoaștem azi sub numele de „creștinism” sau religie creștină, a început cu Cristos, 25-30 d.Cr., în zilele și între granițele Imperiului Roman, unul dintre cele mai mari imperii pe care lumea le-a cunoscut vreodată în toată istoria ei.

2. În acea perioadă, acest imperiu cuprindea aproape toate colțurile lumii locuite și cunoscute atunci. Împăratul acestui imperiu era Tiberiu Cezar.

3. În ceea ce privește religia sa, Imperiul Roman din acea vreme era păgân. Exista o religie a mai multor zei, unii materiali iar alții imaginari. Erau mulți credincioși și închinători devotați. Nu era numai o religie a oamenilor ci a întregului imperiu. Era o religie de stat, instaurată prin lege și susținută de către guvern (Mosheim, Vol. 1, Cap. 1).

4. Poporul evreu din acea vreme nu mai era o națiune separată ci era răspândit în tot Imperiul Roman. Evreii aveau Templul de la Ierusalim și ei mergeau acolo să se închine, fiind încă mândri de religia lor. Dar la fel ca și religia păgână, și aceasta alunecase de multă vreme în formalism și își pierduse puterea (Mosheim, Vol. 1, Cap. 2).

5. Religia lui Cristos nefiind o religie a acestei lumi,

Intenției lor ei nu i-a rânduit vreun conducător pământesc sau vreo putere lumească. Nu a căutat să fie oficială, sau să fie susținută de către stat sau conducători și nu a căutat să-l detroneze pe Cezar. „Arătați-mi banul birului.” Și ei l-au adus un ban. El i-a întrebat: „Chipul acesta și slovele scrise pe el, ale cui sunt?”. Ale Cezarului; l-au răspuns ei. Atunci El le-a zis: „Dați dar Cezarului ce este al Cezarului, și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu?” Mirați de cuvintele acestea, ei l-au lăsat, și au plecat” (Matei 22:19-22). „Atunci Isus le-a zis: „Dați dar Cezarului ce este al Cezarului, și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu.” Și se mirau foarte mult de El” (Marcu 12:17). Fiind o religie spirituală ea nu era rivala nici unui guvern pământesc. Aderenții ei erau învățați să respecte toate legile și guvernele civile. „Oricine să fie supus stăpânilor celor mai înalte; căci nu este stăpânire care să nu vină de la Dumnezeu. Și stăpânirile cari sunt, au fost rânduite de Dumnezeu. De aceea, cine se împotrivesc stăpânirii, se împotrivesc rânduirii puse de Dumnezeu; și cei ce se împotrivesc, își vor lua osânda. Dregătorii nu sunt de temut pentru o faptă bună, ci pentru una rea. Vrei dar să nu-ți fie frică de stăpânire? Fă binele, și vei avea laudă de la ea. El este slujitorul lui Dumnezeu pentru binele tău. Dar, dacă faci răul, teme-te, căci nu degeaba poartă sabla. El este în slujba lui Dumnezeu, ca să-l răzbuie și să pedepsească pe cel ce face rău. De aceea trebuie să fii supus nu numai de frica pedepsei, ci și din îndemnul cugetului. Tot pentru aceasta să plătești și birurile. Căci dregătorii sunt niște slujitori ai lui Dumnezeu, făcând necurmat tocmai slujba aceasta. Dați tuturor ce sunteți dator să dați: cui datorați birul, dați-i birul; cui datorați vama, dați-i vama; cui datorați frica, dați-i frica; cui datorați cinstea, dați-i cinstea” (Romani 13:1-7); „Adu-le aminte să fie supuși stăpânilor și dregătorilor, să-i asculte, să fie gata să facă orice lucru bun” (Tit 3:1). „Fii supuși oricărei stăpâniri omenești, pentru Domnul: atât împăratului, ca înalt stăpânitor, cât și dregătorilor, ca unii cari sunt trimiși de el

să pedepsească pe făcătorii de rele și să laude pe cei ce fac bine. Căci voia lui Dumnezeu este ca, făcând ce este bine, să astupați gura oamenilor neștutori și proști. Purtați-vă ca niște oameni slobozi, fără să faceți din slobozenia aceasta o haină a răutății, ci ca niște robi ai lui Dumnezeu” (1 Petru 2:13-16).

6. Aș dori acum să vă îndrept atenția spre unele caracteristici sau semne ale acestei religii, religia creștină. Dacă ar fi să o urmărim împreună timp de douăzeci de secole îndelungate, și în special de-a lungul celor 1200 de ani de întunecime, pătați din cauza răurilor de sânge al martirilor, atunci va trebui să cunoaștem bine aceste caracteristici. De multe ori, ele vor apărea extrem de deformatate. Dar întotdeauna rămân unele semne de neșters. Haideți ca în cele ce urmează să fim rugativi și cu băgare de seamă. Vom întâmpina multe imitații și falsuri. Dacă ar fi posibil, chiar și cei aleși ar fi trădați și înșelați. Noi dorim, dacă este posibil, să urmărim această religie de-a lungul unei istorii credibile. Dar mai ales de-a lungul cuvintelor și a caracteristicilor precise și infailibile ale Adevărului Divin.

Câteva caracteristici precise și infailibile

Dacă pe parcursul drumului nostru de-a lungul secolelor vom întâlni un grup sau grupări de oameni care nu se caracterizează prin aceste semne distinctive și care susțin alte învățături drept doctrine fundamentale, va trebui să fim cu băgare de seamă.

1. Cristos, autorul acestei religii, și-a organizat urmașii sau ucenicii Săi într-o biserică. Iar ucenicii Săi aveau datoria să organizeze alte biserici, pe măsură ce această religie se răspânda și erau „facuți” alți ucenici, (Baptist Succession - Ray- Revised Edition, Cap. 1).

2. Această organizație sau biserică, în conformitate cu Scriptura și cu practica apostolilor și a bisericilor timpurii avea numai două feluri de slujitori, păstorii și diaconii. Păstorul era

numit și „presbiter.” Atât păstorii cât și diaconii trebuie aleși de către biserică pentru a fi slujitorii ei.

3. Bisericiile, în ceea ce privește conducerea și disciplina lor erau în întregime separate și independente una față de alta. Ierusalimul nu avea nici o autoritate asupra Antiohiei; nici Antiohia asupra Efesului; nici Efesul asupra Corintului și așa mai departe. Iar conducerea lor trebuia să fie una congressională, democratică. O conducere a oamenilor, prin oameni și pentru oameni.

4. Bisericii i-au fost date nici mai mult nici mai puțin decât două rânduieli, botezul și Cina Domnului. Acestea trebuie să fie perpetue și comemorative.

5. Numai cei mântuiți puteau să fie primiți ca membri ai bisericii. „Ei lăudau pe Dumnezeu, și erau plăcuți înaintea întregului norod. Și Domnul adăuga în fiecare zi la numărul lor pe cei ce erau mântuiți” (Faptele 2:47). Aceștia erau mântuiți numai prin har fără să fi făcut anumite fapte ale Legii. „Măcar că eram morți în greselile noastre, ne-a adus la viață împreună cu Hristos (prin har suntem mântuiți). Căci prin har ați fost mântuiți, prin credință. Și aceasta nu vine de la voi; ci este darul lui Dumnezeu. Nu prin fapte, ca să nu se laude nimeni” (Efeseni 2:5, 8-9). Numai cei mântuiți trebuie să fi botezați în numele Tatălui, al Fiului și al Duhului Sfânt. „Duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh” (Matei 28:19). Și numai aceia care au fost primiți și botezați în acest mod puteau să ia parte la Cina Domnului, iar Cina Domnului trebuia să fie celebrată numai de către biserică și numai în cadrul bisericii.

6. Numai Scripturile inspirate, de fapt singur Noul Testament trebuia să fie autoritatea și călăuză în ceea ce privește credința și trăirea, nu numai pentru biserica organizată, ci și pentru fiecare membru individual al acelei organizații. (Bapțiștii sănătoși cred că toată Biblia este Cuvântul lui Dumnezeu. Dar biserica este instituție nou testamentară iar originea, regulile și practicile bisericii se găsesc în Noul Testament – editorul.)

7. Domnul Isus Cristos, întemeietorul acestei organizații și Mântuitorul membrilor ei, trebuia să fie singurul lor preot și rudă apropiată, singurul lor Domn și Dăător de lege, precum și singurul Cap al bisericilor. Ele trebuie să fie o putere executivă numai în îndeplinirea voinii Domnului lor și a legilor date de El, dar niciodată nu aveau o putere legislativă, adică să amendeze, sau să abroge legi vechi și să institue legi noi.

8. Aceasta religie a lui Cristos trebuia să fie una individuală, personală și pur voluntară sau din convingere – fără nici o obligație fizică sau guvernamentală. Este o problemă de alegeți individuală și personală. „Alegeți” este porunca scripturală. Ea nu putea fi nici acceptată, nici respinsă și nici trăită prin înputernicire sau prin constrângere.

9. Fiți foarte atenți! Nici Cristos și nici apostolii Lui n-au lăsat vreo dată urmașilor lor ceea ce este cunoscut astăzi sub numele de confesiune, precum „catolic,” „luteran,” „presbiterian,” „episcopal” și așa mai departe, doar dacă numele dat de Cristos lui Ioan, „Botezătorul” (în engl. „Baptistul” - n. trad.) a avut cumva acest scop. „Adevărat vă spun că, dintre cei născuți din femei, nu s-a sculat nici unul mai mare decât Ioan Botezătorul” (Matei 11:11), iar apoi încă de vreo zece sau doisprezece ori. Cristos i-a numit pe urmașii Săi individuali drept „ucenici.” Doi sau mai mulți erau numiți „ucenici.” Organizația ucenicilor, fie cea din Ierusalim, fie cea din Antiohia sau din alte locuri, a fost numită biserică. Dacă se făcea referire la mai mult decât o asemenea organizație separată, ele erau numite biserici. Termenul de biserică la numărul singular nu a fost niciodată folosit pentru a se face referire la mai mult decât una dintre aceste organizații. Nici măcar atunci când se făcea referire la toate acestea.

10. Îndrăznesc să mai menționez încă un semn caracteristic. Îl vom numi – separarea completă dintre biserică și stat. Nu trebuie să existe nici o combinație a acestora, nici un amestec al acestei religii spirituale cu o putere lumească, iar „libertatea religioasă” ar trebui să fie pentru toată lumea.

Și acum, înainte de a intra în chiar studiul istoriei, dați-mi voie să vă îndrept atenția către:

PLANȘĂ

Eu cred că dacă veți studia cu atenție această planșă, veți înțelege mai bine istoria și vă va ajuta foarte mult în a reține ceea ce auziți și vedeți. Nu uitați că această planșă intenționează să acopere o perioadă de două mii de ani de istorie religioasă. Observați unele numere atât în partea de sus cât și în cea de jos a planșei, aceleași numere atât sus cât și jos - 100, 200, 300, și așa mai departe până la 2000. Acestea reprezintă 20 de secole, liniile verticale despărțind secolele.

Acum observați, în partea de jos a planșei, alte linii drepte mergând de la stînga la dreapta, pe toată lungimea planșei. Liniile sunt aproximativ la aceeași distanță unele față de altele cum sunt și liniile verticale. Dar nu le puteți vedea pe toată planșa. Ele sunt acoperite de o pată închisă la culoare, reprezentând în istorie ceea ce este cunoscut sub numele de „evul mediu întunecat.” Acestea vor fi explicate mai târziu. Între cele mai de jos linii se află nume de țări... Italia, Țara Galilor, Anglia, Spania, Franța și așa mai departe, terminând cu America. Acestea sunt numele țărilor în care s-a desfășurat o mare parte a istoriei în timpul perioadei acoperite chiar de aceste nume. Desigur, nu întreaga istorie, deoarece parte din istorie a avut loc numai în unele din aceste țări, de-a lungul fiecărei perioade. Dar unele evenimente importante au avut loc în aceste țări în fiecare perioadă specială.

Acum vă rog să observați din nou, aproape de marginea de jos a planșei alte linii, puțin mai înalte. Și ele sunt acoperite în parte de „perioada întunecată,” și ele sunt pline de nume, dar nu sunt nume de țări. Toate sunt „porecle.” Sunt nume date acelor oameni de către dușmanii lor. „Creștini” - este primul nume. **„Pentru întâia dată, ucenicilor li s-a dat numele de**

creștini în Antiohia?” (Faptele Ap. 11:26). Acest eveniment a avut loc în jurul anului 43 d.Cr. Păgânii sau evreii le-au dat acest nume în bătaie de joc. Toate celelalte nume din acea coloană au fost date în aceeași manieră - montaniști, novațieni, donatiști, paulicieni, albigenzi, waldenzi, etc. în general fiind numiți anabapțiști. Vom mai face referiri la aceste nume pe parcursul prelegerii.

Dar priviți din nou planșa și observați punctele roșii. Ele sunt împărășitate aproape pe toată planșa. Ele reprezintă biserici. Biserici individuale în Asia, în Africa, în Europa, în munți și văi, și așa mai departe. Culoarea roșie simbolizează sângele martirilor: Cristos, Înțeleptorii lor a murit pe cruce. Toți apostolii, în afară de doi, Ioan și Iuda, au suferit moarte de martir. Iuda L-a trădat pe Domnul lui, iar apoi s-a sinucis. Potrivit istoriei, apostolul Ioan a fost aruncat într-un cazan mare cu ulei fierbinte.

Veți observa de asemenea și unele puncte negre. Și ele reprezintă biserici. Dar biserici false, eretice. Biserici care s-au rătăcit cu privire la trăire sau doctrină. Biserici din acestea au existat chiar și înainte de moartea lui Petru, Pavel și Ioan. Concluzionând acum cu privire la introducerea generală și la unele observații preliminare foarte necesare și chiar vitale, să revenim la faptele istoriei.

PRIMA PERIOADĂ

30-500 d. Cr.

1. Sub imboldul și conducerea ciudată dar minunată a lui Ioan Botezătorul, omul cel plin de elocvență din pustie, și sub atingerea plină de dragoste și puterea făcătoare de minuni a lui Cristos Însuși, precum și a predicilor minunate ale celor 12 apostoli și a succesivilor lor direcți, religia creștină s-a răspândit în forță în timpul primilor 500 de ani. Cu toate acestea, a lăsat în urmă o dără plină de sânge. Iudaismul și păgânismul se opuneau cu înverșunare oricărei mișcări de înnoire. Ioan Botezătorul a fost primul dintre marii conducători care și-au dat viața. Lui i s-a tăiat capul. Curbându-se după el a urmat însuși Mântuitorul, fondatorul religiei creștine. El a murit crucificat, îndurând aceeași suferință crudă a morții pe cruce.

2. Într-o succesiune rapidă, urmându-și Mântuitorul, au căzut și alți eroi martiri: Ștefan a fost omorât cu pietre, Matei înjunghiat în Etiopia, Marcu a fost tăiat pe străzi până a murit, Luca spânzurat, Petru și Simeon au fost răstigniți, Andrei legat de o cruce, Iacov a fost decapitat, Filip răstignit și omorât cu pietre, Bartolomeu a fost ars de viu, Toma străpuns de suițe, Iacov „cel mic” aruncat din templu și bătut până a murit, Iuda străpuns de săgeți, Matia omorât cu pietre iar Pavel a fost decapitat.

3. Mai mult de o sută de ani au trecut până ce toate acestea să se fi întâmplat. [Noi credem că autoul a vrut să spună „mai puțin de o sută de ani” – Editorul]. Această persecuție grea din partea iudaismului și a păgânismului a continuat vreme de încă două secole. Și cu toate acestea, răspândirea creștinismului a continuat cu multă forță. A pătruns în tot Imperiul Roman, în Europa, Asia, Africa, Anglia, Țara Galilor și aproape peste tot unde era o formă de civilizație. Bisericele s-au înmulțit foarte mult iar numărul ucenicilor a crescut în continuu. Dar unele biserici au continuat să săvârșească erori.

4. Prima din aceste devieri de la învățătura Noului Testament a implicat atât doctrina cât și practica. În primele două secole, bisericile individuale s-au înmulțit rapid și unele din cele mai timpurii cum ar fi cele din Ierusalim, Antiohia, Efes, Corint, etc., au ajuns să fie foarte mari: Ierusalimul, de exemplu, avea mii de membrii (Faptele Ap. 2:41; 4:4; 5:14), posibil vreo 25.000 sau chiar 50.000, dacă nu mai mult. Un cercetător atent al cărții Faptele Apostolilor și al Epistolelor va observa că Pavel avea o mare sarcină chiar în zilele sale de a păstra unele biserici pe drumul cel bun. Priviți la profețiile lui Pavel și Petru despre viitor. „Dar aceștia, ca niște dobitoace fără minte, din fire sortite să fie prinse și nimicite, bațocorind ce nu cunosc, vor pieri în înșuși stricăciunea lor (2 Petru 2:12) și „Știu bine că, după plecarea mea, se vor vârî între voi lupi răpitori, cari nu vor cruța turma; și se vor scula din mijlocul vostru oamni, cari vor învăța lucruri stricăcioase, ca să tragă pe neucenici de partea lor. De aceea vegheați și aduceți-vă aminte că, timp de trei ani, zi și noapte, n-am încetat să sfătuiesc cu lacrimi pe fiecare din voi” (Faptele Ap. 20:29-31). Vedeti de asemenea și capitolele doi și trei din cartea Apocalipsei.

Aceste biserici mari trebuie să fi avut mulți predicatori sau bătrâni. „Însă din Millet, Pavel a trimis la Efes, și a chemat pe presbiterii Bisericii” (Faptele Ap. 20:17). Unii dintre episcopi sau păstori au început să-și asume autorități neatribuite lor de către Noul Testament. Ei au început să pretindă autoritate asupra altor biserici mai mici. Împreună cu mulți alți bătrâni ai lor, au început să domnească peste moștenirea Domnului. „Am scris ceva Bisericii, dar Diotref, căruia îi place să aibă întâietatea între ei, nu vrea să știe de noi” (III Ioan 1:9). Iată aici începutul unei erori care a crescut și s-a înmulțit dând naștere altor erori grave, dureroase. A fost începutul unei clase diferite în lucrare, ajungând în final la ceea ce se practică acum atât de catolici cât și de alții. Astfel a început ceea ce a rezultat într-o schimbare totală față de forma de organizare democratică inițială și de conducerea bisericilor timpurii. Această abatere a avut la început un caracter mai restrâns, și aceasta chiar înainte de

sfârșitul secolului al doilea. Aceasta a fost probabil prima îndepărtare serioasă față de rânduiala bisericilor din Noul Testament.

5. O altă schimbare vitală care, de-a lungul istoriei pare să fi început înainte de sfârșitul secolului al doilea s-a produs chiar în ceea ce privește marea doctrină a mântuirii. Evreii, la fel ca și păgânii, au fost învățați timp de mai multe generații să pună un accent puternic pe ritualuri. Ei au ajuns să considere tipurile ca pe niște antîtipuri, umbrele ca pe niște substanțe reale iar ritualurile ca adevărate mijloace de mântuire. Cât de ușor se ajunge astfel la a privi problema botezului în acest fel. Raționamentul lor era următorul: în Biblie sunt scrise multe lucruri despre botez, și se pune un accent puternic pe această rânduială și pe datorită cuiva față de ea. Cu siguranță că trebuie să aibă legătură cu mântuirea cuiva. Prin urmare, chiar în această perioadă a început să se înrădăcineze în unele biserici ideea „regenerării prin botez,” (Shackelford, p. 57; Camp, p. 47; Benedict, p. 286; Mosheim, vol. 1, p. 134; Christian, p. 28).

6. S-a strecurat apoi următoarea eroare gravă, despre care unii istorici (nu toți) spun că a început în același secol. De fapt, se poate spune că această eroare a apărut ca o consecință inevitabilă a ideii de „regenerare prin botez” și anume, a fost o schimbare în ceea ce privește subiecții botezului. De vreme ce botezul a fost declarat de unele biserici rătăcite ca fiind un agent sau o cale spre mântuire, atunci cu cât mai devreme are loc botezul, cu atât este mai bine. Așa a apărut „botezul copiilor mici.” Înainte de aceasta, credincioșii și numai credincioșii erau considerați ca subiecți potriviți pentru botez. Nu ne referim acum la „stropirea” și la „turnarea” de apă, deoarece acestea au apărut mult mai târziu. Secole de-a rândul, copiii mici erau botezați la fel ca și ceilalți oameni prin scufundare. Pană în ziua de astăzi, greco-catolicii (o ramură foarte răspândită a Bisericii Catolice) nu au schimbat niciodată forma inițială a botezului. (Numele „greco-catolic” este folosit de autor în această carte în sensul de Biserica Ortodoxă în general – editorul.) Ei practică botezul copiilor mici dar nu au făcut-o

niciodată în alt mod decât prin scufundare. (Notă - Unii dintre istoricii bisericii plasează începuturile botezului copiilor mici în acest secol, dar vom cita în cele ce urmează un scurt paragraf din „Ecclesiastical Researches” de Robinson).

„În timpul primelor trei secole, confesiunile din partea de răsărit existau în adunări separate independente, nesușinute de conducerea vremii stat, și prin urmare, neavând nici o putere seculară una asupra alteia. În tot acest timp, acestea erau biserici cu membrii botezați, dar deși toți părinții din primele patru secole, până la Ieronim (370 d.Cr.) erau din Grecia, Siria și Africa, și cu toate că aceștia au oferit în istorie multe exemple de botez al adulților, totuși, până în anul 370, nu există nici măcar un singur exemplu referitor la botezul copiilor mici,” (Compendium of Baptist History de Shackelford, p. 43; Vedder, p. 50; Christian, p. 31; Orchard, p. 50, etc.).

7. Să nu uităm că schimbări ca și cele menționate aici nu au avut loc într-o singură zi, nici măcar într-un an. Ele s-au manifestat încet și niciodată în toate bisericile. Unele biserici le-au respins cu tărie. Acest fenomen a mers până acolo încât în 251 d.Cr., bisericile credincioase au rupt legătura cu acele biserici care au acceptat aceste greșeli și care le practicau. Astfel a apărut prima separare oficială și reală între biserici.

8. Vom observa acum că în timpul primelor trei secole se înregistrează începuturile a trei schimbări importante și vitale față de învățăturile Lui Cristos și ale apostolilor. De asemenea, a avut loc un eveniment semnificativ. Să privim acum la acest rezumat și recapitulare:

- (1) Devierea de la ideea Noului Testament referitoare la episcop și conducerea bisericii. Această schimbare a luat proporții rapid, s-a accentuat, și pe măsură ce s-a definitivat a devenit dăunătoare.
- (2) Schimbarea față de învățăturile Noului Testament, și anume de la regenerare la „regenerarea prin botez.”
- (3) Schimbarea de la „botezul credinciosului” la „botezul copiilor mici.” (Totuși, aceasta din urmă nu s-a generalizat și nici nu a fost foarte frecventă pentru încă un secol).

9. „Regenerarea prin botez” și „botezul copiilor mici.”
Potrivit mărturiilor atestate de istorie, aceste două erori au fost cauza care a dus, de-a lungul secolelor, la vărsarea de sânge al mai multor creștini decât ar fi cauzat toate celelalte greșeli luate împreună, ori poate chiar mai mult decât toate războaiele, fără nici o legătură cu persecuția, dacă vom omite „Primul Război Mondial.” Peste 50.000.000 de creștini au suferit o moarte de martir, în special datorită faptului că au respins aceste două erori în timpul „perioadei întunecate,” de-a lungul a aproape douăsprezece sau treisprezece secole.

10. Pentru marea majoritate a bisericilor, trei realități semnificative sunt clar descoperite de istorie în timpul acestor prime trei secole.

- (1) Separarea și independența bisericilor.
- (2) Caracterul subordonat al episcopilor sau al păstorilor.
- (3) Botezul numai al celor credincioși.

Vom cita în continuare din Moshem – cel mai însemnat dintre toți istoricii Bisericii Luterane. Vol. 1, p. 71 și 72.: „Dar oricine presupune că episcopii acestei epoci de aur a bisericii corespund cu episcopii din secolele următoare amestecă și confundă personaje care sunt foarte diferite, deoarece în acest secol, precum și în următorul, un episcop era responsabil pentru o singură biserică, ce se aduna în mod obișnuit într-o casă particulară, dar el nu era Domnul bisericii, ci în realitate era slujitorul acesteia. Toate bisericile din acele vremuri de început erau grupări independente, ceea ce însemna că nici una nu era supusă jurisdicției alteia. Căci deși bisericile care au fost întemeiate chiar de către apostoli aveau desori onoarea de a fi consultate în cazuri discutabile, totuși ele nu aveau autoritate judiciară, nici control și nici puterea de a emite legi. Dimpotrivă, este clar ca lumina zilei faptul că toate bisericile creștine aveau drepturi egale și erau în toate privințele pe picior de egalitate.”

11. Până în această perioadă, fără a înfrunta persecuții multe și serioase, creștinismul a cunoscut o dezvoltare minunată. S-a întins și a trecut chiar dincolo de marele Imperiu Roman.

Evanghelia se răspândește aproape în toate colțurile lumii locuite. Și potrivit unor istorici ai bisericii, multe dintre bisericile originare întemeiate de către apostoli erau încă intacte și încă loiale învățăturii apostolice. Totuși, așa după cum am arătat, un număr de erori însemnate și dăunătoare au pătruns și s-au înrădăcinat permanent în multe biserici. Unele s-au depărtat mult de învățăturile pe care Cristos le-a dat în Noul Testament.

12. Persecuțiile au devenit din ce în ce mai aspre. Aproape de începutul secolului al patrulea apare probabil primul edict guvernamental în vederea persecuției. Dezvoltarea spectaculoasă a creștinismului îi alarmase pe liderii păgâni ai Imperiului Roman. Ca urmare, împăratul Galerius a emis un edict pentru o persecuție și mai sălbatică. Actul a fost elaborat pe data de 24 februarie, 303 d.Cr. Se pare că până la acest moment sistemul păgân persecutase fără a avea vreo autorizare legală.

13. Însă acest edict a eșuat într-un mod atât de lamentabil în scopul lui de a opri dezvoltarea creștinismului, încât același împărat Galerius, după numai opt ani, (311 d.Cr.) a emis un alt edict, anulându-l pe primul și tolerând sau acordând permisiunea religiei lui Isus Cristos. Aceasta a fost probabil prima lege emisă în favoarea acestei religii.

14. Până la începutul anului 313 d.Cr., creștinismul câștigase o victorie minunată asupra păgânismului. Un nou împărat s-a urcat pe tronul Imperiului Roman. Cu siguranță că acesta a recunoscut ceva din puterea misterioasă a acestei religii care a continuat să crească în ciuda persecuțiilor. Istoria relatează că acest nou împărat, care nu era altul decât Constantin, a avut o vedenie extraordinară. El a văzut pe cer o cruce roșie ca de foc, iar pe acea cruce erau scrise tot cu litere de foc următoarele cuvinte: „Prin aceasta vei învinge.” El a interpretat acest mesaj prin aceea că va trebui să devină creștin. Iar prin renunțarea la păgânism și prin alipirea puterii spirituale a religiei creștine la puterea lumescă a Imperiului Roman, lumea putea fi mult mai ușor cucerită. În acest mod, religia creștină urma să devină o religie a lumii întregi, iar Imperiul Roman un imperiu al lumii

întregi.

15. Astfel, sub conducerea împăratului Constantin, s-a putut vorbi despre un armistițiu, o curtare și o cerere în căsătorie. Prin împăratul său, Imperiul Roman a căutat să se unească cu creștinismul. Dați-ne puterea voastră spirituală iar noi vă vom da din puterea noastră lumescă.

16. Pentru a duce efectiv la îndeplinire și pentru a certifica această unire, deloc sfântă, a fost organizat un conciliu. În 313 d. Cr. s-a făcut un apel pentru o adunare a bisericilor creștine sau a reprezentanților lor. Mulți dintre ei au venit, dar nu toți. Alianța a fost îndeplinită. S-a format și o ierarhie. În structura acestei ierarhii, Cristos a fost detronat din poziția de Cap al bisericilor iar împăratul Constantin a fost întronat (deși numai temporar) ca și cap al bisericii.

17. Această ierarhie a însemnat începutul clar al unei dezvoltări care a dus în cele din urmă la ceea ce cunoaștem astăzi ca fiind Biserica Catolică, sau „universală.” Se poate spune că începuturile nedefinite ale acesteia se situează aproape de sfârșitul secolului al doilea și începutul secolului al treilea, când au început să prindă formă ideile noi referitoare la conducerea bisericii de către episcopi și de către predicatori.

18. Trebuie să reținem cât se poate de limpede faptul că atunci când Constantin a organizat acel conciliu, au existat foarte mulți creștini (bapțiști) și biserici care au refuzat să răspundă invitației. Ei nu doreau unirea cu statul, nici nu doreau o conducere religioasă centralizată, sau orice fel de conducere eclesiastică de rang superior, alta decât biserica locală. Niciodată acești creștini (bapțiști) și bisericile lor nu au intrat în ierarhia denominației catolice, nici atunci și nici mai târziu.

19. La vremea când a fost creată această ierarhie, Constantin, capul acesteia, nu era creștin. El a acceptat să devină creștin. Dar pe măsură ce bisericile eretice sau căzute care îl însoțiseră în această unire au ajuns să adopte eroarea regenerării prin botez, Constantin a ridicat o întrebare cât se poate de serioasă: „Dacă eu sunt mântuit de păcatele mele prin botez, ce se va întâmpla cu păcatele pe care le-aș putea comite după ce

am fost botezat?” Această întrebare a frământat lumea generații de-a rândul. Poate botezul să spele și păcatele încă necomise? Sau păcatele dinaintea botezului sunt spălate printr-un singur mod (adică prin botez) iar păcatele comise după botez sunt spălate printr-un alt mod?

20. Neîntind în stare să dea un răspuns satisfăcător la multe din întrebările pe care și le punea, Constantin a decis în final să se alăture creștinilor, dar să își amâne botezul până înainte de moarte, pentru ca toate păcatele sale să poată fi astfel spălate o singură dată. El s-a ținut de această promisiune și prin urmare nu a fost botezat decât înaintea morții sale.

21. Prin acceptarea creștinismului, faptele lui Constantin, de sfidare la adresa întregului Imperiu Roman și a religiei păgâne, au atras o serie de nemulțumiri din partea Senatului Roman. Ei au respins, sau cel puțin s-au opus acestor schimbări. Iar opoziția lor a dus în cele din urmă la mutarea tronului imperiului de la Roma la Bizanț, un oraș vechi reconstruit și numit mai apoi Constantinopol, după Constantin. Drept rezultat, au ajuns să existe două capitale ale Imperiului Roman, Roma și Constantinopol. Cele două orașe rivale au devenit câteva secole mai târziu centrele de conducere ale Bisericii Catolice divizate, Biserica Romano-Catolică și Biserica Greco-Catolică.

22. Până la organizarea ierarhiei și unirea bisericii cu statul, persecuțiile creștinilor erau făcute fie în numele iudaismului fie în numele păgânismului. Acum însă are loc o schimbare fundamentală. Creștinii (cu numele) au început să-i persecute pe creștini. Deoarece Constantin dorea ca toți creștinii să i se alătore în această nouă idee a unei religii de stat, mulți dintre ei opunându-se cu conștiințiozitate devierilor fundamentale de la învățăturile Noului Testament, el a început să folosească puterea guvernamentală pentru a-i obliga să i se alătore. Acesta a fost începutul zilelor, al anilor, și chiar al secolelor de aspră și dureroasă persecuție împotriva tuturor acelor creștini care au rămas loiali învățăturilor originale ale lui Cristos și ale apostolilor.

23. Să ne amintim că noi urmăm acum evenimentele care au avut loc între anii 300 și 500 d.Cr. Ierarhia organizată sub conducerea lui Constantin s-a dezvoltat rapid ajungând la ceea ce cunoaștem astăzi drept Biserica Catolică. Această biserică nouă în curs de dezvoltare, alipită unei conduceri guvernamentale lumnești, a încetat să mai fie o simplă executanță a legilor desăvârșite din Noul Testament, devenind astfel o putere legislativă, care amenda sau anula legile vechi sau promulga altele noi, complet necunoscute Noului Testament.

24. Unul dintre primele decrete legislative, având dintre cele mai subversive rezultate, a fost instaurarea prin lege a „botezului copiilor mici.” Prin această nouă lege, „botezul copiilor mici” devenea obligatoriu. Toate acestea se întâmplau în 416 d.Cr. Înainte de această dată, probabil chiar cu un secol, copiii erau rareori botezați. În măsura în care această hotărâre a intrat în vigoare, două legi fundamentale din Noul Testament au fost abrogate, „botezul credincioșilor” și „supunerea voluntară și personală în botez.”

25. Consecința inevitabilă a acestei noi doctrine și legi a fost că respectivele biserici răătăcite au fost în curând pline de membrii neconvertiți. De fapt, se pare că nu după mulți ani, majoritatea membrilor lor erau persoane neconvertite. Prin urmare, „marile interese spirituale” ale „marii împărății spirituale” a lui Dumnezeu au ajuns în mâinile unei puteri lumnești care nu era născută din nou. La ce am mai putea să ne așteptăm în continuare?

26. Bineînțeles, creștinii și bisericile credincioase au respins această nouă lege. „Botezul credinciosului,” adică „botezul nou testamental” reprezenta singura lege pentru ei. Nu numai că au refuzat să-și boteze copiii, dar pentru că ei credeau doar în botezul celor credincioși, au refuzat să accepte botezul îndeplinit în cadrul și de către bisericile acestor organizații nescripturale. Dacă vreun membru al bisericilor din această nouă organizație încerca să se alăture unei biserici din această care refuzaseră să se unească cu acest nou sistem, se cerea dovada unei trăiri creștine, a unei nașteri din nou și un nou botez.

27. Curând, drumul urmat de bisericile rămase loiale a atras desigur mari nemulțumiri în rândurile oamenilor religioși ai statului, care în cea mai mare parte nu erau creștini adevărați, autentici. Numele de „creștin” era de acum înainte retras acelor biserici credincioase care au refuzat să accepte erorile menționate mai sus. Ei au fost privați de acest nume, fiind în schimb denumiți în multe feluri, cum ar fi „montaniști,” „tertulianiști,” „novațieni,” „paterieni,” etc., iar unii, cel puțin datorită practicii lor de a-i reboteza pe cei care fuseseră o dată botezați când erau copii mici, au primit numele de „anabapțiști.”

28. În 426 d.Cr., după zece ani de la legalizarea botezului copiilor mici, a început o perioadă cumplică cunoscută sub numele de „evul mediu întunecat.” Ce vremuri întunecoase și însângerați! De acum înainte, timp de mai mult de zece secole, urma lăsată de creștinii loiali a rămas împărțită în istorie prin chiar sângele lor. Să observăm pe tabel diferențele nume purtate de cei persecutați. Uneori aceste nume le-au fost date în special datorită vreunii conducător – erau pe care l-au avut într-o anumită perioadă, iar alteleori numele erau date din alte motive. Frecvent, numele date aceluiași oameni variau de la o țară la alta sau chiar de la un secol la altul.

29. În această perioadă timpurie a „evului mediu întunecat” se înregistrează și începuturile bine definite ale papalității, prin Leon al II-lea, între anii 440-461 d.Cr. Cu toate acestea, nu acum a fost prima dată când se folosea acest titlu care, identificat cu însăși Biserica Catolică, era de fapt în mare parte o evoluție. Acest nume a fost legat pentru prima dată de cel al Episcopului din Roma, 296-304 d.Cr. și a fost apoi adoptat în mod formal de către Siricius, episcopul Romei între anii 384-398 d.Cr. În mod oficial însă a fost adoptat de către Leon al II-lea, 440-461 d.Cr. Ulterior, în 707 d.Cr., s-a pretins a fi un titlu universal. Câteva secole mai târziu, Grigore al VII-lea a declarat acest titlu ca fiind dreptul exclusiv al papalității.

30. Să facem acum un sumar al celor mai semnificative evenimente din această primă perioadă de cinci secole:

- (1) Schimbarea gradată de la o conducere democratică a bisericilor la conducerea unui pastor.
- (2) Schimbarea de la mântuirea prin har la mântuirea prin botez.
- (3) Schimbarea de la „botezul credincioșilor” la „botezul copiilor mici.”
- (4) Organizarea ierarhică. Unirea bisericilor cu statul.
- (5) Conducerea imperiului s-a mutat la Constantinopol.
- (6) Botezul copiilor mici a fost implementat prin lege și a devenit obligatoriu.
- (7) Creștinii au început să îi persecute pe creștini.
- (8) Începuturile „evului mediu întunecat” (426 d.Cr.)
- (9) Sabia și focul iau locul Evangheliei și devin puterea lui Dumnezeu (?) pentru mântuire.
- (10) Orice urmă de libertate religioasă moare, este îngropată și rămâne așa timp de mai multe secole.
- (11) Bisericiile nou testamentale loiale, oricum ar fi fost ele numite, sunt „vânate” și „hăituite” până la limitele extreme de către noua putere lumescă a catolicilor. Cei rămași s-au împrăștiat în toată lumea găsindu-și locuri nesigure de adăpost în pădurile, munții, peșterile și ascunzișurile pământului.

A DOUA PRELEGERE

600-1300 d.Cr.

1. Am încheiat prima prelegere cu sfârșitul secolului al cincilea. Cu toate acestea, există multe alte evenimente ale căror începuturi se înregistrează în acele secole timpurii, lucruri pe care nici nu le-am menționat în prima prelegere. Tocmai am pătruns în perioada teribilă cunoscută în istorie sub numele de „evul mediu întunecat.” Au fost vremuri îngrozitor de întunecoase și de însângerate. Persecuțiile din partea Bisericii Romano-Catolice, acum biserică de stat, erau aspre, crude și continue. Războiul cu scopul precis de exterminare i-a urmărit continuu și fără milă în multe țări pe toți acei creștini fugari. Tot ce au lăsat în urma lor acești oameni nu a fost altceva decât o „urmă a sângelui.” În special în Anglia, Țara Galilor, Africa, Armenia și Bulgaria, și în toate locurile în care puteau fi găsiți creștini care încercau din toată inima să rămână credincioși învățăturii Noului Testament.

2. Să ne îndreptăm acum atenția spre aceste concilii denumite „ecumenice,” sau imperiale. Este bine să reținem faptul că toate aceste concilii erau teoretic bazate, sau urmau modelul conciliului ținut de către apostoli și ceilalți la Ierusalim (vezi Faptele 15:1), dar probabil că nimic altceva care a purtat același nume n-a putut să fie mai diferit. Ne vom îndrepta atenția în cele ce urmează doar asupra a opt astfel de concilii, toate acestea fiind convocate de diverși împărați, însă nici unul de papă. Aceste concilii au avut loc în bisericile din răsărit sau Greco-Catolice. Cu toate acestea, la ele au participat și reprezentanți din ramura vestică sau a Bisericilor Romano-Catolice.

3. Primul din aceste concilii a avut loc la Niceea, (în provincia Romană Bitinia – editorul.) în 325 d.Cr. Acesta a fost organizat de Constantin cel Mare și au participat 318 episcopi.

Al doilea s-a ținut la Constantinopol, în 381 d.Cr., la inițiativa lui Teodosie cel Mare și au fost prezenți 150 de episcopi. (În primele secole, episcopii erau pur și simplu păstorii bisericilor locale).

Al treilea a fost convocat de Teodosie al II-lea și de Valentinian al III-lea. Au fost prezenți 250 de episcopi și a avut loc la Efes, în 431 d.Cr.

Al patrulea s-a ținut la Calcedon, 451 d.Cr. și a fost organizat de Împăratul Marian; 500 sau 600 de episcopi sau mitropoliți (mitropoliții erau pastori de la orașe sau pastori bisericii principale) au luat parte la acest conciliu, unde a fost promulgată doctrina cunoscută astăzi sub numele de mariolatric. Această doctrină reprezintă înclinarea adusă Mariei, mama lui Cristos. La început, această nouă doctrină a creat o adevărată agitație, mulți obiectând în mod serios împotriva ei. Dar în final ea a biruit și a devenit o doctrină permanentă a Bisericii Catolice.

Al cincilea din aceste opt concilii a avut loc la Constantinopol (unde deja mai avusese loc unul). Acesta a fost organizat de Iustinian, în 553 d.Cr., și au participat 165 de episcopi. Aparent, acesta a fost organizat în special pentru a condamna anumite scrieri.

În 680 d.Cr., a fost convocat al șaselea conciliu. Și acesta s-a ținut la Constantinopol, la inițiativa lui Constantin Pogonator, pentru a condamna ereziile. În timpul acestei întâlniri, Papa Honorius a fost destituit și excomunicat, deoarece la acea dată încă nu fusese declarată infalibilitatea papală.

Al șaptelea conciliu a avut loc la Niceea în 787 d.Cr., al doilea ținut în acest loc fost la inițiativa Împărătesei Irena. Se pare că în cadrul acestei adunări se înregistrează începutul categoric al „închinării la icoane” și al „închinării la sfinți”. Prin urmare, putem să observăm că acești oameni, în loc de a se creștina, deveneau tot mai mult marcați de păgânism.

Ultimul din așa-numitele „Concilioi din Răsărit” convocate de Împărați s-a ținut la Constantinopol, în anul 869 d.Cr. Acesta a fost inițiat de Basilus Maredo. Biserica Catolică se confrunta

acum cu o problemă serioasă. A apărut o controversă de natură foarte serioasă între liderii celor două ramuri ale catolicismului: din răsărit și din apus, sau greco-catolicismul și romano-catolicismul. Cei doi lideri au fost Pontius Grecul la Constantinopol și Nicolae I la Roma. Neînțelegera dintre ei a devenit atât de serioasă, încât ei au ajuns să se excomunic reciproc. Astfel, pentru o scurtă vreme, catolicismul a rămas fără nici un conducător. Conciliul a fost organizat în principal pentru a rezolva pe cât posibil această dificultate. Ruptura aceasta între liderii catolicismului n-a fost nici până în ziua de astăzi soluționată în mod satisfăcător. Încă din acele vremuri, toate încercările de a construi o punte între cele două părți au eșuat. Atunci a început să-și câștige ascensiunea puterea latină. Conciliile nu mai erau convocate de împărați, ci de pontifii romani. Ne vom referi la celelalte concilii mai târziu în cadrul acestor prelegeri.

4. Există o doctrină nouă despre care nu am vorbit deloc până acum. Fără îndoială că mai sunt și altele, dar vom vorbi acum în special despre „împărțășania copiilor.” Aceștia nu numai că erau botezați dar erau și primiți în mijlocul bisericii și deci fiind membri ai bisericii, aveau dreptul să ia parte la Cina Domnului. În ce mod să li se dea Cina - aceasta chiar reprezenta o problemă, dar a fost imediat rezolvată prin înmuierea pâinii în vin. Această practică a fost urmată ani de-a rândul. Iar după o vreme, aceștia i s-a adăugat o doctrină nouă, care proclama că acesta era un alt mod de mântuire. Deoarece la acestea două s-a mai adăugat încă o nouă doctrină, ne vom referi la ea puțin mai târziu în cadrul acestor prelegeri.

5. În timpul secolului al V-lea, la al patrulea conciliu ecumenic care a avut loc la Calcedon în anul 451 d.Cr., o altă doctrină complet nouă s-a adăugat la lista care creștea rapid, și anume doctrina denumită „mariolatric” sau închinarea adusă Mariei, mama lui Isus. Se pare că se simțea nevoia unui nou mijlocior. Distanța dintre Dumnezeu și om era mult prea mare pentru un singur mijlocior, chiar dacă acesta era Cristos, Fiul lui Dumnezeu, adevăratul Dumnezeu-Om. Se credea că este

nevoie de Maria ca un alt intermediar, iar rugăciunile erau aduse Mariei. Apoi, ea urma să I le ducă lui Cristos.

6. În secolul VIII, alte două doctrine noi au fost adăugate credinței catolice. Acestea au fost promulgate la cel de-al șaptelea conciliu, care s-a ținut la Niceea, în 787 d.Cr., pentru a doua oară în acest loc. Prima dintre acestea s-a numit „închinarea la icoane,” o încălcare directă a uneia din poruncile lui Dumnezeu.

„Să nu ai alți dumnezei afară de Mine. Să nu-ți faci chip cioplit, nici vreo înfățișare a lucrurilor cari sunt sus în ceruri, sau jos pe pământ, sau în apele mai de jos decât pământul. Să nu te închini înaintea lor, și să nu le slujești; căci Eu, Domnul, Dumnezeul tău, sunt un Dumnezeu gelos, care pedepesc nelegiuirea părinților în copii până la al treilea și la al patrulea neam al celor ce Mă urăsc” (Exod 20:3-5). O altă completare împrumutată din păgânism. A urmat apoi „închinarea la sfinți.” Nici această doctrină nu are vreo sprijin din partea Bibliei. Există un singur exemplu în Biblie de închinare la sfinți, și acesta numai pentru a ne demonstra absurditatea acestui fapt. Este vorba despre omul bogat care după ce a murit, se roagă lui Avraam. „Și a strigat: Părinte Avraame, fle-ți milă de mine, și trimete pe Lazăr să-și moaie vârfu degetului în apă, și să-mi răcorească limba; căci grozav sunt chinuit în văpăia aceasta.” Fiu!e, i-a răspuns Avraam, adu-ți aminte că în viața ta, tu ți-ai luat lucrurile bune, și Lazăr și-a luat pe cele rele; acum aici, el este mângâiat, iar tu ești chinuit. Pe lângă toate acestea, între noi și între voi este o prăpastie mare, așa că cei ce ar avea să treacă de aici la voi, sau de acolo la noi, să nu poată.” Bogatul a zis: Rogu-te dar, părinte Avraame, să trimieți pe Lazăr în casa tatălui meu; căci am cinci frați, și să le adeverească aceste lucruri, ca să nu vină și ei în acest loc de chin.” Avraam a răspuns: Au pe Moise și pe prooroci; să asculte de ei. Nu, părinte Avraame, a zis ei; ci dacă se va duce la ei cineva din morți, se vor pocăi. Și Avraam i-a răspuns: Dacă nu ascultă pe Moise și pe prooroci, nu vor crede nici chiar

dacă ar învia cineva din morți!” (Luca 16:24-31). Acestea sunt doar câteva dintre schimbările revoluționare față de învățăturile Noului Testament, schimbări care au apărut în timpul acestei perioade din istoria bisericii.

7. În timpul perioadei pe care o studiem acum, cei persecutați au primit diferite nume, printre care donatiști, patricieni, catari, pauliceni, anabapțiști, iar pușin mai târziu petrobirusieni, arnoldiști, henricieni, albigenzi și valdenzi. Uneori, unul dintre aceste grupuri era cel mai proeminent, altelei altul. Câteva dintre ele însă ieșeau aproape întotdeauna în evidență datorită persecuțiilor aspre și continue îndreptate împotriva lor.

8. Să nu credem însă că toți cei persecutați erau întotdeauna loiali în toate privințele învățăturilor din Noul Testament. În cuu mai mare parte, erau. Și, luându-se în considerare circumstanțele, unii dintre ei rămâneau credincioși într-un mod extraordinar. Să nu uităm că în acele vremuri îndepărtate, mulți dintre ei aveau doar părți din Noul Testament sau doar Vechiul Testament. Biblia nu era încă tipărită. Existau doar manuscrise de pergament, de piei de animale sau de alte asemenea materiale, dar erau mari și greoaie. Erau puține familii sau biserici obișnuite, sau poate nici nu existau, care să aibă copile complete ale întregii Biblii. Înainte de stabilirea formală a Canonului (la sfârșitul secolului al 4-lea) existau probabil foarte puține manuscrise simple ale Noului Testament întreg. Din cele o mie de manuscrise cunoscute, aproximativ 30 de copii includeau toate cărțile.

9. Mai departe, în timpul întregii perioade a „evului mediu întunecat” și a perioadei de persecuții, au existat eforturi puternice de a distruge chiar și acele manuscrise ale Scripturilor pe care cei persecutați le aveau. Prin urmare, în multe cazuri, acești oameni aveau doar mici părți ale Bibliei.

10. De asemenea, este bine de observat faptul că pentru a împiedica răspândirea oricăror puncte de vedere care ar fi fost contrare celor catolice, au fost adoptate planuri și măsuri extreme. Mai întâi, toate scrierile, altele decât cele ale catolicilor,

au fost adunate și arse. Acest lucru s-a întâmplat mai ales cu cărțile. Timp de câteva secole, planurile și măsurile astfel luate erau îndeplinite cu strictețe și consecvență. Potrivit istoriei, acesta este principalul motiv pentru care este dificil a stabili o istorie exactă. Aproape toți scriitorii și predicatorii consecvenți au murit ca și martiri. Acestea au fost vremuri extrem de sângeroase. Toate aceste grupări așa-zise „eretice,” orice nume ar fi purtat ele pentru a se distinge, și oriunde au existat, au fost crunt persecutate. Între grupările mai timpurii s-au remarcat donatiștii și paulicienii. Oricât ar părea de ciudat, catolicii i-au acuzat pe toți aceia care au refuzat să se alăture credinței lor, ca fiind eretici iar apoi i-au condamnat ca și eretici. Cei care purtau numele de catolici, în loc de a se creștina, mai degrabă s-au păgânizat și s-au iudaizat, fiind influențați mult mai puternic de puterea civilă decât de cea religioasă. Ei făceau mult mai multe legi noi, în loc de a asculta de cele vechi.

11. În continuare prezentăm doar câteva dintre numeroasele variații care au apărut în învățăturile Noului Testament de-a lungul acestor secole. S-ar putea ca ele să nu fie menționate întotdeauna în ordinea în care au fost promulgate. De fapt, uneori este aproape imposibil a stabili data exactă a originii unora dintre aceste schimbări. Într-un anumit sens, ele se aseamănă cu întregul sistem catolic. Ele sunt un rezultat al progresului. În special în anii de început, doctrinele sau învățăturile lor au fost mereu supuse schimbărilor, prin completare sau eliminare, prin substituție sau abrogare. Biserica Catolică nu mai era acum - dacă a fost vreodată - o biserică nou testamentară autentică. Nu mai era un organism pur executiv, care să îndeplinească legile deja stabilite de Dumnezeu, ci a devenit o putere activ legislativă, care dădea noi legi, schimbându-le sau abrogându-le pe cele vechi după plăcul său.

12. Una dintre noile lor doctrine sau declarații din acea vreme a fost „Nu există mântuire în afara bisericii,” a Bisericii Catolice desigur, declarând că de fapt nu există altă biserică; ești catolic sau ești nemântuit. Nu existau alte alternative.

13. Doctrina „indulgențelor” și „vânzarea de indulgențe” a fost o altă deviație serioasă și complet nouă față de învățăturile Noului Testament. Dar pentru ca această învățătură nouă să fie cu adevărat eficientă, era imperativ necesară o altă învățătură: trebuia stabilită cumva un cont creditor foarte mare, un cont în ceruri, dar care să fie accesibil de pe pământ. Prin urmare, trebuia implementat meritul „faptelor bune” ca un mijloc de mântuire, ca un mijloc de completare, de umplere a aceluși cont, din care se putea apoi lua ceva. Cea dintâi mare sumă care trebuia depusă în acel cont din ceruri era desigur lucrarea Domnului Isus. Deoarece El nu a făcut nici un rău, nici una din faptele Sale bune nu era necesară pentru El însuși, așa că toate faptele Sale bune puteau și trebuiau desigur să intre în cont. În completare la aceasta, tot surplusul de fapte bune ale apostolilor (ceea ce era în plus față de ceea ce fiecare avea nevoie pentru el), precum și ale tuturor oamenilor buni care au mai trăit, urma să fie adăugat la acel cont, devenind astfel foarte mare. Iar apoi, toată această sumă imensă a fost plasată în creditul bisericii, a singurei biserici (?), căreia i-a fost dată permisiunea de a folosi acest cont după nevoie, pentru acei sărmani păcătoși muritori, dar taxându-i totuși pentru acest cont atât cât era considerat a fi înțelept, deoarece fiecare avea nevoie de acest cont ceresc. Așa a apărut acordarea sau vânzarea de indulgențe. Oamenii puteau să le cumpere pentru ei înșiși, pentru prietenii lor, sau chiar pentru prietenii lor morți. Prețul acestora varia în funcție de ofensa sau păcatul comis, ori care urma să fie comis. În unele cazuri, acest lucru a fost dus până la ultimele extreme, după cum au recunoscut chiar și catolicii. Unele cărți de istorie sau enciclopedii dau o listă a prețurilor cerute pentru diverse păcate, prețuri la care erau vândute aceste indulgențe.

14. Cu toate acestea, o nouă doctrină era necesară, chiar imperativă, pentru a evidenția eficiența ultimelor două. Această doctrină nouă a fost numită „purgatoriul,” un loc al stării intermediare, între rai și iad, în care toți trebuie să se oprească pentru a fi curățți de toate păcatele, cu excepția celor ce aduceau condamnarea. Chiar și „sfinții” trebuiau să treacă prin purgatoriul

și să rămână acolo până ce erau curății prin foc, dacă nu puteau primi vreun ajutor prin acel cont ceresc, ajutor pe care puteau să-l primească numai prin rugăciunile sau indulgențele cumpărate pentru ei de către cei rămași în viață. De aici și acordarea sau vânzarea de indulgențe. O deviere de la învățăturile Noului Testament duce inevitabil și la altele.

15. Ar fi bine să ne oprim acum puțin pentru a arăta diferențele dintre romano-catolici și greco-catolici:

(1) Ca și naționalități, greco-catolicii sunt în cea mai mare parte slavi, cuprinzând Grecia, Rusia, Bulgaria, Serbia, etc., unde se vorbea limba greacă. Romano-catolicii sunt în principal latini, cuprinzând Italia, Franța, Spania, America Centrală și de Sud, Mexic, etc.

(2) Greco-catolicii resping stropirea sau turnarea de apă pentru botez. Romano-catolicii folosesc numai stropirea, invocând dreptul de a schimba planul inițial al Bibliei în ceea ce privește botezul prin scufundare.

(3) Greco-catolicii continuă practica împărțaniei copiii. Romano-catolicii au abandonat-o, deși cândva era considerată drept o altă cale pentru mântuire.

(4) În cadrul Cinei Domnului, greco-catolicii oferă laicilor atât vinul cât și pâinea. Romano-catolicii oferă numai pâinea laicilor, în timp ce doar preoții beau vinul.

(5) Preoții greco-catolici se pot căsători, dar preoților romano-catolici le este interzis acest lucru.

(6) Greco-catolicii resping doctrina „infallibilității papale”, în timp ce romano-catolicii o acceptă și insistă asupra ei. Acestea sunt doar punctele principale în care cele două ramuri ale bisericii diferă, deoarece altele s-ar putea spune că greco-catolicii se aseamănă cu romano-catolicii.

16. Am trecut astfel în călătoria noastră și prin secolul al nouălea. Să trecem acum în secolul al zecelea și să privim împreună tabelul, exact în locul unde este marcată marea separare dintre romano-catolici și greco-catolici. Veți vedea în

curând, pe măsură ce înaintăm în timp, alte legi și doctrine noi, precum și alte persecuții neînchipuite de grele (Schaff, Herzog, Fn. Vol. 11), p. 901.

17. Vă îndrept atenția acum încă o dată spre cei asupra cărora a căzut mâna grea a persecuției. După cum adevărat menționează istoria, dacă 50 de milioane de oameni au murit în timpul persecuțiilor de-a lungul a 1200 de ani în perioada care poartă numele de evul mediu întunecat, atunci înseamnă că în medie, au existat mai mult de 4 milioane de victime la fiecare o sută de ani. Acest lucru pare să întrecă limita gândirii umane. După cum am spus și mai înainte, această mână de fier scaldată în sângele martirilor, a căzut asupra paulicienilor, arnoldiştilor, henricienilor, petrobursienilor, albigenzilor, waldenzilor și anabapțiștilor, desigur mult mai puternic asupra unora decât asupra altora. Dar vom trece în grabă peste această parte îngrozitoare a povestirii noastre.

18. Urmează acum o altă perioadă destul de lungă a conciliilor ecumenice, dar bineînțeles fără o desfășurare continuă sau consecutivă. Au existat de-a lungul anilor multe concilii care nu erau ecumenice, și nici „imperiale.” Aceste concilii erau în cea mai mare parte adunări legislative pentru legiferarea sau amendarea unor legi civile sau religioase, toate acestea, atât legislația cât și legile, fiind în mod direct opuse Noului Testament. Să nu uităm că acestea erau faptele unei biserici de stat, o biserică unită cu un guvern păgân. Iar această biserică a devenit ea însăși păgână într-o măsură mult mai mare decât guvernul ar fi putut deveni creștin.

19. Atunci când oamenii renunță la Noul Testament, care cuprinde toate legile necesare pentru o viață creștină, fie ea individuală, fie a întregii biserici, acei oameni se aventurează într-un ocean nemărginit. Orice lege eronată (și orice lege adăugată Bibliei este eronată) va atrage după sine în mod inevitabil altă lege, iar aceasta va determina altele și așa mai departe fără nici o șansă de finalitate. Din această cauză, Cristos nu a dat bisericilor Sale și predicatorilor puteri legislative. Toamă de aceea Noul Testament se încheie cu aceste cuvinte

semnificative, „Mărturisesc oricui aude cuvintele proorocei din cartea aceasta că, dacă va adăuga cineva ceva la ele, Dumnezeu îi va adăuga urgiile scrise în cartea aceasta. Și dacă scoate cineva ceva din cuvintele cărții acestei proorocei, îi va scoate Dumnezeu partea lui de la pomul vieții și din cetatea sfântă, scrise în cartea această” (Apocalipsa 22:18-19).

NOTĂ: Deschidem aici o paranteză pentru un avertisment. Fie ca bisericile baptiste să fie conștiente chiar și de rezoluțiile disciplinare sau de altă factură, pe care uneori le adoptă la conferințele lor, rezoluții ce pot fi considerate drept legi sau reguli pentru conducerea bisericii. Noul Testament cuprinde toate legile și regulile necesare.

20. Mărima acestei cărți exclude posibilitatea de a spune prea multe lucruri despre aceste concilii sau adunări unde se stabileau anumite legi, dar găsim necesară amintirea câtorva aspecte.

21. Primul dintre aceste concilii latine sau din Apus, din cele inițiate de către papi, a fost convocat de Calixtus al II-lea, în 1123 d.Cr. S-au adunat acolo aproape 300 de episcopi. La această adunare s-a decretat că preoții romano-catolici nu aveau voie să se căsătorească niciodată. Decretul purta numele de celibatul preoțesc. Bineînțeles că acum, scopul nostru nu este de a oferi toate detaliile de la aceste întâlniri.

22. Câțiva ani mai târziu, în 1139 d.Cr., Papa Inocențiu al II-lea a convocat alte câteva asemenea concilii, în special pentru a condamna două grupări ale unor creștini rămași foarte devotați, și anume acele grupări cunoscute sub numele de petrobrusieni și arnoldiști.

23. Alexandru al III-lea a organizat încă un conciliu, în 1179 d.Cr., la numai patruzeci de ani după ultimul. În cadrul acestuia au fost condamnate ceea ce ei numeau „erorile și actele de impietate” ale waldenzilor și ale albigenzilor.

24. După numai 36 de ani de la acest conciliu, a fost organizat un altul la cererea Papei Inocențiu al III-lea. Acesta a avut loc în 1215 d.Cr., și se pare că dintre toate aceste mari concilii, acesta a avut cel mai mare număr de participanți. Privitiv relațiilor istorice ale acestui conciliu, „au fost prezenți 412 episcopi, 800 de abazi și stareți, ambasadori trimiși de la curtea bizantină și un mare număr de prinți și nobili.” Din chiar descrierea acestei adunări, putem să observăm că nu numai problemele spirituale au fost luate în discuție.

La acea dată a fost promulgată noua doctrină a „transsubstanțierii,” actul menit să preschimbe pâinea și vinul de la Cina Domnului în adevăratul trup și sânge al lui Cristos, după rugăciunea preotului. Împreună cu alte doctrine, aceasta a năruit revolta conducătorilor Reformei câteva secole mai târziu. Desigur, această doctrină susținea că toți acela care luau parte la Cină, se împărtășeau de fapt din trupul și sângele lui Cristos. Spovedania tainică și individuală, adică mărturisirea păcatelor la urechea preotului, a fost o altă doctrină nouă care ne pare că își are începuturile în acest conciliu. Dar probabil că cel mai crud și sângeros lucru care s-a putut întâmpla oamenilor de-a lungul întregii istorii a omenirii a fost ceea ce este cunoscut sub numele de „Inchiziție” și alte asemenea tribunale, create pentru a judeca ceea ce era considerat „erezic.” Lumea întreagă este aparent plină de cărți scrise pentru condamnarea acelor cruzimi extreme, și totuși această mișcare a fost inițiată și continuată de niște oameni care pretindeau a fi călăuziți și conduși de Domnul. În ceea ce privește barbaria, se pare că nu a existat absolut nimic altceva în toată istoria care să fi întrecut această perioadă. Nu voi încerca nici măcar să o descriu. Doar voi recomanda cititorilor mei câteva din numeroasele cărți scrise despre „Inchiziție” și o să-i las pe ei înșiși să le studieze. În plus, ca și cum nu ar fi fost destul tot ce s-a întâmplat, la această întâlnire s-a mai înregistrat încă un fapt. A fost decretată extirparea tuturor „erezilor.” Ce pagină neagră – dar de fapt cât de multe pagini negre au rămas scrise în istoria omenirii prin acele decrete teribile.

25. În 1229 d.Cr., la numai 14 ani după această adunare îngrozitoare, a avut loc una nouă. (Se pare că aceasta nu a fost ecumenică). S-a numit Conciliul de la Toulouse. Probabil că la această adunare s-a stabilit unul dintre cele mai însemnate subiecte din toată istoria catolică. Aici s-a decretat că Biblia, Cartea lui Dumnezeu, ar trebui interzisă tuturor laicilor și tuturor membrilor bisericilor catolice; aveau acces la ea numai preoții și mai mari oficiali. Cât de străină și de ciudată apare această lege în fața învățării simple a Cuvântului, „**Cercetați Scripturile, pentru că socotiți că în ele aveți viața vecinică, dar tocmai ele mărturisesc despre Mine**” (Ioan 5:39).

26. Un alt conciliu a fost organizat la Lyon. Acesta a fost convocat de Papa Inocențiu al IV-lea, în 1245 d.Cr. Se pare că acesta a avut loc în principal pentru excomunicarea și destituirea împăratului Frederick I al Germaniei. Biserica, mireasa adulteră de la unirea ce a avut loc cu statul în 313 d.Cr., în zilele lui Constantin cel Mare, a devenit acum stăpâna casei, a început să dicteze politica de stat a guvernului, iar regii și reginele sunt întronaiți sau destituiți după placul ei.

27. În 1274 d.Cr., a fost convocat un alt conciliu care să reunească cele două ramuri ale marii Biserici Catolice: Greco-Catolică și Romano-Catolică. Această adunare însemnată a eşuat însă lamentabil în încercarea sa de a duce la îndeplinire acest scop.

A TREIA PRELEGERE

1400-1600 d.Cr.

1. Aceste trei secole, XV, XVI și XVII fac parte dintre perioadele cele mai pline de evenimente din toată istoria lumii, și acest lucru este valabil în special în ceea ce privește istoria creștinismului. A fost o revoluție aproape continuă în sânul Bisericii Catolice, atât ramura Greco-Catolică cât și cea Romano-Catolică aflându-se în căutarea Reformei. Această trezire a unei conștiințe amortite de atâta timp, precum și dorința după o reformă autentică a început cu adevărat în secolul al XIII-lea sau puțin puțin mai devreme. Bineînțeles că există mărturii istorice care să indice începutul Reformei la o așa dată timpurie.

2. Să ne întoarcem puțin la cele discutate mai înainte. Datorită numeroaselor devieri de la învățăturile Noului Testament, a numeroaselor legi ciudate și sângeroase, datorită nivelului foarte scăzut al statutului moral, precum și datorită mânilor și hainelor îmbibate de sângele milioaneilor de martiri, Biserica Catolică a devenit nesuferită și cât se poate de respingătoare în ochii multora dintre adepții ei, care erau cu mult mai buni decât propriul lor sistem, decât propriile lor legi, doctrine și practici. Câțiva dintre cei mai curajoși, cei mai buni și cei mai spirituali preoți, alături de alți conducători, au căutat unul câte unul, cu cea mai profundă sinceritate, să reformeze multe din legile și doctrinele cele mai criticabile, și să se întoarcă, sau cel puțin să se apropie de învățăturile clare ale Noului Testament. Vom da câteva exemple remarcabile. Observați nu numai la ce depărtare și unde au început focurile Reformei, ci și pe conducătorii acestei Reforme. Acești conducători erau, sau au fost cu toții preoți sau oficiali catolici. Prin urmare, exista încă o fărâmă de bine în tot acel rău. Totuși, la acea vreme, probabil că nu a mai rămas nici măcar o singură doctrină nepătată a Noului Testament, nici o doctrină care să-și fi păstrat

puritatea ei inițială, dar să-i observăm acum pe câțiva dintre reformatori și locul în care ei au acționat.

3. Este bine de amintit faptul că, timp de mai multe secole înaintea acestei perioade de mare Reformă, a existat un număr de persoane remarcabile care s-au revoltat împotriva extremelor teribile ale catolicismului și care au căutat cu sinceritate să rămână credincioși Bibliei, dar tot ceea ce au lăsat după ei nu este altceva decât o urmă sângeroasă. Iată-ne acum gata să studiem pentru o vreme această perioadă extrem de importantă, „Reforma.”

4. Între anii 1320-1384 a trăit în Anglia un om care a atras atenția lumii întregi. Numele lui a fost John Wycliff. El a fost primul dintre bărbații curajoși care au avut îndrăzneala de a încerca să facă o reformă adevărată în interiorul Bisericii Catolice. De multe ori, istoria se referă la acest bărbat ca fiind „Luceafărul Reformei.” El a trăit o viață cinstită și activă. Cu siguranță că ar fi nevoie de câteva volume pentru a cuprinde o istorie adevărată a vieții lui John Wycliff. El a fost extrem de detestat de liderii ierarhiei catolice. Viața lui era în permanență în pericol. În cele din urmă, el a murit paralizat. Dar atât de mare a fost ura catolicilor împotriva lui, încât la câțiva ani după moartea lui, aceștia i-au dezgropat osemintele, le-au ars, iar cenușa a fost împrăștiată pe apă.

5. Urmând destul de aproape pașii lui Wycliff a fost John Huss, 1373-1415 d.Cr., un fiu distins al îndepărtatei Boemii. Suflul lui a simțit și a răspuns luminii strălucitoare a „Luceafărului” din Anglia. El a avut o viață curajoasă și plină de evenimente, dar plină de dureri și din nefericite scurtă. În loc de a „dezmoși” coarda sensibilă a poporului său catolic, în favoarea unei reforme autentice, el a stâmbi doar frică, ură, și dușmănie, care au dus în cele din urmă la arderea lui pe rug; un martir în mijlocul propriului său popor. Și totuși el nu a căutat decât binele lor. El l-a iubit pe Domnul lui și și-a iubit poporul. Cu toate acestea, el nu a fost decât unul dintre milioanele de oameni care au murit astfel.

6. Lui John Huss din Boemia i-a urmat un fiu minunat al Italiei, un om strălucitor de elocvent pe nume Savonarola, între anii 1452-1498. Huss a fost ars pe rug în 1415, iar Savonarola s-a născut 37 de ani mai târziu. Asemenea lui Huss, deși era un catolic devotat, Savonarola i-a găsit pe liderii poporului său, poporul italian, în aceeași stare ca cei din Boemia, total opuși orientării reforme. Dar prin elocvența sa extraordinară, el a reușit să trezească unele conștiințe și să-și asigure un număr considerabil de urmași. Însă o reformă adevărată în cadrul ierarhiei ar fi însemnat ruinarea absolută a căpeteniilor din acea organizație. Așa că Savonarola, la fel ca și Huss, a trebuit să moară. ȘI ELA FOST ARS PE RUG. Dintre toți oamenii de o elocvență remarcabilă din acele timpuri mărețe, probabil că Savonarola a fost cel mai de seamă. Dar el lupta împotriva unei organizații puternice a cărei existențe cerea să se opună Reformei, așa că Savonarola a trebuit să moară.

7. Desigur că menționându-i pe reformatorii acestei perioade, multe alte nume vor fi omise. Le vom aminti aici numai pe acelea la care istoria face referiri destul de frecvent. După oratorul extraordinar al Italiei, s-a ridicat un om din Elveția. Zwingli s-a născut înainte ca Savonarola să fi murit. El a trăit între anii 1484-1531. Spiritul Reformei începuse acum să cuprindă toată lumea. Focurile ei se aprindeau acum și se extindeau tot mai rapid, devenind din ce în ce mai dificil să fie ținute sub control. Totuși, cel aprins de Zwingli nu a fost decât în mod parțial înăbușit, pentru ca altul, mult mai puternic decât toate celelalte, să izbucnească în Germania. Zwingli a murit în timpul bătăliei.

8. Martin Luther, probabil cel mai cunoscut dintre toți reformatorii din secolele XV și XVI, a trăit între anii 1483-1546, și după cum se poate vedea din aceste date a fost contemporan cu Zwingli. El s-a născut doar cu un an mai înainte și a trăit cu 15 ani mai mult. Mult mai sigur decât se menționează în documentele istorice este faptul că marii săi predecesori i-au ușurat în mare parte drumul greu dinaintea lui. De asemenea, el a învățat din experiența lor și ulterior chiar din propria

experiență, că o reformă autentică în cadrul Bisericii Catolice era absolut imposibilă. Ar fi fost necesare prea multe măsuri reformatoare. Una din aceste măsuri ar fi determinat o alta, aceasta altele și așa mai departe.

9. Prin urmare, Martin Luther, după multe polemici dificile cu liderii catolicismului, și fiind ajutat de Melancthon și alte personalități Germane proeminente, a devenit în jurul anului 1530, fondatorul unei organizații creștine complet noi, cunoscută astăzi sub numele de Biserica Luterană, care în scurtă vreme a devenit Biserica Germaniei. Aceasta a fost prima din noile organizații desprinse direct din Roma, care a renunțat la toate obligațiile față de Biserica Catolică Mamă (așa cum era ea denumită), și a continuat să existe și după aceea.

10. Îndepărtându-ne acum puțin de Biserica Angliei, care se află pe aceeași treaptă cu Biserica Luterană în ceea ce privește începuturile sale, vom urmări pentru scurt timp Reforma pe continent. Între anii 1509-1564 a trăit încă una din cele mai mari personalități ale Reformei. Acesta a fost John Calvin, un francez care, după câte se pare, la acea vreme trăia în Elveția. El a fost cu adevărat un om cu o personalitate puternică. A fost contemporan cu Martin Luther vreme de 30 de ani și avea 22 de ani când a murit Zwingli. Calvin este recunoscut ca fiind întemeietorul Bisericii Presbiteriene. Deși unii istorici îl menționează pe Zwingli în această poziție, totuși, cele mai importante documente sunt în favoarea lui Calvin. Fără îndoială că lucrarea lui Zwingli, la fel ca și cea a lui Luther, au înlesnit mult mai mult inițiativa lui Calvin. Astfel, în anul 1541, la numai unsprezece ani (se pare) după ce Luther a fondat Biserica Luterană, a luat ființă și Biserica Presbiteriană. Ca și în cazul Bisericii Luterane, și aceasta era condusă de un preot, sau cel puțin oficial catolic reformat. Aceste șase personalități: Wyclif, Huss, Savonarola, Zwingli, Luther și Calvin, conducători remarcabili în bătăliile care s-au dat pentru Reformă, au dat catolicismului o lovitură cutremurătoare.

11. În anul 1560, la 19 ani după prima organizație a lui Calvin la Geneva în Elveția, un discipol a lui Calvin, pe nume

John Knox a pus temelia primei Biserici Presbiteriene în Scoția, iar după numai 32 de ani, în anul 1592, Biserica Presbiteriană a devenit biserica de stat a Scoției.

12. În timpul tuturor acestor mari frământări pentru reformă, inițiatorii acesteia au primit un ajutor continuu și valoros din partea multor anabapțiști, deși poate purtau alte nume. Sperând într-o îmbunătățire a soții lor amare, aceștia au luptat din locurile unde se ascundeau și au luptat cu curaj alături de reformatori, dar au avut parte de o dezamăgire cumpănită. De acum înainte, ei aveau de înfruntat încă doi dușmani. Atât Biserica Luterană, cât și cea Presbiteriană au moștenit de la Biserica Catolică Mamă multe din laturile sale negative, printre ele numărându-se și ideea unei biserici de stat. Curând, ambele biserici au devenit biserici de stat, implicându-se rapid în persecuțiile prin care nu se deosebeau aproape deloc de Biserica Catolică Mamă.

Soarta acestor anabapțiști care sufereau de atâta timp a fost tristă și îngrozitoare. Lumea nu le mai oferea de acum nici un loc sigur în care să se ascundă, de vreme ce patru aspri prigoniitori se aflau tot timpul pe urma lor. Cu adevărat, urma pe care ei au lăsat-o este o „urnă a sângelui.”

13. În aceeași perioadă, de fapt cu câțiva ani înaintea presbiterienilor, a apărut o altă confesiune, dar nu pe continent, ci în Anglia. Aceasta a luat ființă nu atât pe calea reformei (deși în mod evident Reforma i-a înlesnit apariția), cât pe calea unei divizări reale între ordinele Bisericii Catolice. Acest fenomen a fost similar cu acea separare din 869 d.Cr., când catolicii din răsărit s-au despărțit de cei din apus, iar din acel moment au devenit cunoscuți în istorie ca fiind Biserici Greco-Catolice și Romano-Catolice. Această nouă separare s-a produs în felul următor:

Regele Angliei, Henric al VIII-lea se căsătorise cu Ecaterina a Spaniei, dar din nefericire, după o vreme, acest om cu o inimă destul de frământată, s-a îndrăgostit de Anne Boleyn. Din această cauză, el a vrut să divorțeze de Ecaterina și să se căsătorească cu Anne. La acea vreme, obținerea unui divorț nu

era un demers ușor. Papa era singurul care putea să-l acorde, iar în acest caz, din anumite motive, el refuzat acest lucru, ceea ce l-a pus pe Henric într-o situație nefericită. Fiind rege, el a crezut că va putea să acționeze după placul său în această problemă, mai ales când primul său ministru (Thomas Cromwell) îl întărea și mai tare. De ce să te supui autorității papale în asemenea probleme? Prin urmare, Henric i-a ascultat sugestiile, a încalcat autoritatea papală și s-a proclamat „Cap al Bisericii Angliei.” Așa a luat ființă Biserica Anglicană. Acest eveniment a avut loc în anul 1534 sau 1535. La acea vreme însă, nu a avut loc nici o schimbare de doctrină, ci doar renunțarea la autoritatea papei. În sufletul său, Henric nu a devenit niciodată un protestant. El a murit în credința catolică.

14. Dar această divizare a dus în cele din urmă la câteva schimbări considerabile, sau reformatoare. De vreme ce o reformă în sânul Bisericii Catolice și sub autoritatea papală, ca și în cazul reformei lui Martin Luther și a celorlalți reformatori, era imposibilă, acest lucru a devenit totuși posibil după separare. Crammer, Latimer, Ridley și alții au adus în acest sens schimbări de marcă. Cu toate acestea, oamenii aceștia împreună cu mulți alții au plătit un preț sângeros pentru schimbările pe care le-au produs. Prețul acesta a fost plătit câțiva ani mai târziu când la tron a venit regina Maria, cunoscută în istorie sub numele de „Bloody Mary” (Maria cea sângeroasă) fiica Ecaterinei de care divorțase Henry. Regina Maria a readus biserica cea nouă sub autoritatea papală. Această întorsătură a lucrurilor a determinat o reacție temută și îngrozitoare care s-a încheiat cu dominația încordată și sângeroasă vreme de cinci ani a Mariei. Deși multe capete au fost răpuse de secura înșăgerată a acestei regine, curând și capul ei a căzut alături de celelalte. Oamenii au putut totuși să simtă puțin din gustul libertății, astfel că atunci când Elisabeta, fiica lui Anne Boleyn (cea pentru care Henric divorțase de Ecaterina), a devenit regină, a fost reinstaurată Biserica Anglicană, încălcându-se din nou autoritatea papală.

15. Prin urmare, înainte de sfârșitul secolului al XVI-lea, existau cinci biserici de stat, biserici susținute de guvernele

civile: Biserica Romano-Catolică și cea Greco-Catolică, Biserica Anglicană, apoi Biserica Luterană sau Biserica Germaniei, și Biserica Scoției, cunoscută acum ca Biserica Presbiteriană. Timpul necesse bisericii erau extrem de dure în ura și persecuțiile pe care le îndreptau împotriva acelor grupări de oameni numiți anabapțiști, waldenzi, și a tuturor celorlalți biserici care nu erau recunoscute de stat, biserici care niciodată nu au avut vreo legătură cu catolicii. Marele ajutor pe care aceștia l-au dat în timpul Reformei a fost uitat sau ignorat pe deplin. Mii de oameni, inclusiv femei și copii pierceau zilnic în mod constant datorită persecuțiilor care nu se mai sfârșeau. Marea speranță trezită și inspirată de Reformă s-a dovedit a fi doar o iluzie deșertă și crudă. Cei rămași din aceste grupări de credincioși și-au găsit un adăpost și un refugiu nesigur în locurile prierlice din Munții Alpi sau în alte ascunzătorii împrăștiate în toată lumea.

16. Aceste trei noi organizații, separate sau desprinse din Biserica Catolică, au păstrat însă majoritatea celor mai dinuinoase erori, dintre care menționăm câteva în continuare:

- (1) Conducerea bisericii de către predicator (diferență în formă);
- (2) Biserica de stat (Combinăția dintre biserică și stat);
- (3) Botezul copiilor mici;
- (4) Botezul prin stropirea sau turnarea de apă;
- (5) Regenerarea prin botez;
- (6) Persecutarea celorlalți (cel puțin patru secole).

17. La început, toate aceste biserici își îndreptau persecuțiile una împotriva alteia, precum și a altor biserici, dar la un conciliu ținut la Augsburg în anul 1555, s-a semnat un tratat de pace, cunoscut sub numele de „Pacea de la Augsburg,” încheiat între catolici pe de o parte și luterani pe de altă parte, prin care se convenea încheierea acestei persecuții reciproce. Dacă ne lăsăm în pace și noi o să vă lăsăm în pace. A lupta cu luteranii însemna pentru catolici un război cu Germania, iar a lupta sau a-i persecuta pe catolici însemna pentru luterani război cu toate țările în care catolicismul era predominant.

18. Dar persecuțiile nu au încetat nici atunci. Acești anabapțiști atât de crunt delesați (numiți astăzi bapțiști), în ciuda tuturor persecuțiilor de mai înainte și în ciuda faptului teribil că cincizeci de milioane de oameni muriseră deja printr-o moarte de martir, existau încă într-un număr mare. În timpul acestei perioade s-a întâmplat ca de-a lungul unui singur drum european, pe o distanță de aproximativ 50 de kilometri, se însiruiau o mulțime de țepușe cu vârful ascuțit, iar în vârful fiecăreia stătea înfipt capul înșângerat al unui martir anabapțist. Cu greu ne-am putea imagina un lucru atât de înspăimântător. Și totuși, pe baza documentelor istorice alocate, astfel de lucruri continuau să se întâmplasă de oameni care se numeau ei înșiși urmașii devotați ai Domnului Isus Cristos cel blând și umil.

19. Să nu uităm că de fapt catolicii nu consideră Biblia ca fiind singura lege și singurul ghid pentru credință și viață. Ei afirmă că Biblia este într-adevăr fără nici o greșală, dar că există și alte două scrieri la fel de importante, și anume „Scrierile sfîntilor părinți” și decretul bisericii (ale Bisericii Catolice), sau declarațiile infailibilului papă.

Prin urmare, între catolici și protestanți, sau între catolici și bapțiști nu va putea exista niciodată o dezbateră satisfăcătoare, la fel cum niciodată nu va fi posibilă stabilirea unei baze comune și finale de înțelegere. În ceea ce îi privește pe catolici, Biblia nu este singura autoritate care poate aduce ordine în orice situație.

20. Să luăm ca și exemplu subiectul „botezului” și autoritatea finală pentru acest act și pentru modul în care trebuie să se întâmplasă. Ei pretend că Biblia propovăduiește în mod indiscutabil botezul, învățându-ne că scufundarea este singura modalitate. În același timp însă, ei afirmă că biserica lor infailibilă a avut dreptul deplin de a înlocui scufundarea cu stropirea, dar că nimeni altcineva nu are acest drept sau autoritate, decât infailibila autoritate papală.

21. Veți observa desigur și probabil veți fi surprinși de faptul că în aceste prelegeri există foarte puține citate. Eu încerc cu toată convingerea și într-un mod foarte serios să duc la

îndeplinire o sarcină foarte dificilă, și anume să ofer oamenilor în doar șase ore de curs, esența celor două mii de ani de istorie religioasă.

22. Este foarte potrivit să vă îndrept acum atenția spre cîteva amănunte referitoare la Biblia din timpul acelor secole îngrozitoare. Să nu uităm că la acea vreme Biblia nu era încă tipărită și nici nu exista hârtie pe care se putea tipări, chiar dacă tiparul fusese deja inventat. Nu exista nici măcar hârtie pentru scrisul de mână. Materialele pe care se putea scrie erau pergamentul, pielea tratată de capră sau de oaie și papirusul (un material extras dintr-o plantă). Deci, o carte de mărimea Bibliei, scrisă în întregime de mână și cu un instrument special, diferit hînețeltes de stilourile din zilele noastre, era un lucru enorm, probabil mult mai greu decât greutatea pe care ar fi putut-o duce un singur om. Nu au existat niciodată în toată lumea mai mult de treizeci de Biblii complete. Existau însă multe părți sau cărți din Biblie cum ar fi Matei, Marcu, Luca, Ioan, Faptele Apostolilor, precum și unele dintre Epistole, Apocalipsa sau vreo carte din Vechiul Testament. Păreră mea este că unul dintre cele mai remarcabile miracole din toată istoria lumii, este similitudinea, apropierea de care a dat dovadă poporul lui Dumnezeu în modul de gândire și în credința lor în ceea ce privește punctele principale și vitale ale creștinismului. Bineînțeles că Dumnezeu face acest lucru. Considerăm astăzi un lucru minunat faptul că toți putem avea o copie completă a Bibliei și fiecare în parte o putem avea în limba noastră nativă.

23. De asemenea, este folositor pentru noi toți să ne gândim în mod special și foarte serios la un alt fapt vital referitor la Biblie. A fost menționat deja pe scurt în prelegerea anterioară, dar este atât de important, încât ar fi poate înțelept să revenim asupra lui. Este vorba despre activitățile catolicilor de la Conciliul de la Toulouse, din 1229 d.Cr., când au hotărât să retragă Biblia, Cuvântul lui Dumnezeu, de la marea majoritate a oamenilor lor, a „laicilor.” Cuvintele mele reprezintă doar o simplă enunțare a ceea ce ei au stabilit la marile lor concilii. Mai târziu însă, un catolic mi-a spus în particular: „Scopul care

s-a urmărit prin acest act este de a împiedica interpretarea individuală, personală a Bibliei.” Nu este de necrezut faptul că Dumnezeu după ce a scris o Carte pentru oameni, să nu dorească apoi ca oamenii să o citească? Și totuși, potrivit acestei Cărți, în ziua judecării, oamenii vor rămâne în picioare sau vor cădea pe baza învățăturilor acestei Cărți. Nu este de mirare îndemnul din Carte: „**Cercetați Scripturile, pentru că socotiți că în ele aveți viața veșnică, dar tocmai ele mărturisesc despre Mine**” (Ioan 5:39). În acest sens, catolicii își asumă o responsabilitate teribilă!

A PATRA PRELEGERE

Secolele XVII, XVIII și IX

1. **Accurată prelegere** pornește de la începuturile secolului XVII (1601 d.Cr.). Am trecut în mare grabă peste părți importante ale istoriei creștine, dar am făcut acest lucru din necesitate.
2. **Acasă la perla** de trei secole începe cu ascensiunea unei **confesiuni** complet noi. Este corect să afirmăm faptul că unul **istoriei fixată** cu dată de început a Bisericii Congregaționale (la început numită „independenți”) anul 1602. Totuși, în **enciclopedia** lor, Schaft-Herzog plasează începuturile ei mult **mai timpuriu**, în secolul XVI, făcând-o contemporană cu **Biserica Lutherană** și cea Presbiteriană. În valul marii Reforme, **mulți dintre cei** care s-au desprins din rândurile Bisericii Catolice **nu au fost mulțumiți** de proporțiile pe care le-a luat Reforma **condusă de Luther și Calvin**. Ei au respins de asemenea și **ideea de diviziune și guvernare** a bisericii de către pastor și s-au hotărât **ad revină la** ideea democratică din Noul Testament așa cum se **amplina de-a** lungul primelor cincisprezece secole de cei care **au reștit să** intre în ierarhia lui Constantin.
3. **Lupta hotărâtă** a acestei noi organizații pentru această reformă specială a atras asupra ei persecuții aspre din partea **autorităților Bisericii Catolice, Luterane, Presbiteriene și Anglicane**, toate acestea fiind deja biserici de stat. Cu toate acestea, ca a păstrat multe din **greșelile Catolicilor**, cum ar fi: **botezul copiilor mici**, **turnarea sau stropirea apei în** actul **botezului**, iar mai târziu a adoptat și a practicat până la extremă **ideea de stat și biserică**. După ce s-au refugiat în America, acești **oameni au devenit ei înșiși niște** prigoniți foarte aspri.
4. Numele de „independenți” sau cum sunt numiți astăzi „congregaționaliști,” este derivat din modul lor de organizare și de conducere a bisericii. Iată câteva dintre **principiile** distincte ale congregaționaliștilor englezi, așa cum sunt ele menționate

în enciclopedia lui Schaff-Herzog:

- (1) Domnul Isus Cristos este singurul Cap al bisericii, iar Cuvântul lui Dumnezeu este singurul ei cod de legi.
- (2) Bisericile vizibile sunt adunări distincte de oameni evlavioși, adunați din lume din motive pur religioase și nu trebuie să fie amestecați cu ea.
- (3) Aceste biserici separate au puterea deplină de a-și alege proprii lor conducători și de a menține disciplina.
- (4) În ceea ce privește organizarea și conducerea lor internă, ele sunt fiecare în parte independente față de toate celelalte biserici și în mod egal independente față de controlul statului.

5. Cât de clară este diferența dintre aceste principii și catolicism, sau chiar luteranism, presbiterianism, sau episcopatul Bisericii Anglicane. Și cât de asemănătoare sunt aceste principii cu cele ale baptiștilor din zilele noastre și din toate timpurile, precum și cu învățăturile inițiale ale Domnului Isus Cristos și ale apostolilor Săi.

6. În anul 1611 a apărut versiunea engleză a Bibliei, cunoscută sub numele de „King James Version.” Niciodată până atunci Biblia nu mai fusese răspândită printre oameni la o asemenea scară. Odată ce Cuvântul lui Dumnezeu a început să fie semănat în mijlocul oamenilor, a început și declinul rapid al puterii papale, precum și primele începuturi, după multe secole, ale ideii de libertate religioasă.

7. În anul 1648 a avut loc Pacea de la Westfalia. Printre multe alte lucruri care au rezultat în urma aceluia tratat de pace, a fost și tripla înțelegere dintre marile denominații - catolică, luterană și presbiteriană - de a nu se mai persecuta una pe alta. Persecuțiile între aceste confesii însemnau de fapt război cu guvernele care le sprijineau. Cu toate acestea, toți ceilalți creștini, și în special anabaptiștii, aveau să primească și în continuare același tratament aspru de persecuții repetate.

8. De-a lungul secolului al XVII-lea, persecuțiile împotriva waldenzilor, anabaptiștilor și baptiștilor (în unele locuri s-a

renunțat la termenul de „ana”) au continuat să fie cumpănit de noverre în Anglia, din partea Bisericii Anglicane, după cum năruirăsc John Bunyan și mulți alții; în Germania, din partea luteranilor, în Scoția din partea Bisericii Scoției (Presbiteriană). În Italia, în Franța și în toate locurile unde papalitatea era la putere, persecuțiile veneau din partea catolicilor. Nicinde nu mai exista acum vreo urmă de pace pentru aceia care nu erau de acord cu bisericele de stat, sau cel puțin cu una din ele.

9. Documentele istorice atestăte au stabilit cu certitudine un fapt semnificativ, și anume că începând chiar din secolul IV, cel care refuzau să intre în ierarhie, să-și boteze copiii mici, să accepte doctrina „regenerării prin botez” și cei care solicitau reabilitarea tuturor aceluia care veneau la ei din ierarhie, au fost numiți „anabaptiști.” Indiferent de numele pe care acești oameni le-au purtat ulterior, referirea la ei s-a făcut întotdeauna prin numele de „anabaptiști.” Aproape de începutul secolului al XVI-lea, s-a renunțat la termenul de „ana”, iar numele a fost prescurtat simplu în „baptiști.” Cu timpul, toate celelalte nume au fost abandonate. Este evident faptul că dacă Bunyan ar fi trăit într-o perioadă mai timpurie, urmașii lui ar fi fost numiți „bunyaniști”, sau „anabaptiști.” Probabil că aceștia ar fi purtat unul sau două nume, așa cum au fost și alții înaintea Bunyan.

10. Numele de „baptiști” este o „poreclă” și le-a fost atribuit de către dușmanii lor (dacă nu cumva putem spune că numele acesta le-a fost dat chiar de însuși Mântuitorul, când l-a numit pe Ioan „Botezătorul”) (în engleză „The Baptist”, iar în română, „Baptistul” - n. trad.). Până în această zi, acest nume nu a fost niciodată adoptat în mod oficial de vreun grup de baptiști. Totuși, numele a devenit stabil, acceptat de bunăvoie și purtat cu mândrie. Și se potrivește de minune. A fost distinsul nume al predecessorului și vestitorului Lui Cristos, a fost numele celui dintâi om care a proclamat doctrina pe care o susțin astăzi baptiștii.

11. Voi cita în continuare o declarație foarte semnificativă din Enciclopedia Schaff-Herzog, cu titlul „History of Baptists in Europe,” („Istoria Baptistilor în Europa” - n. trad.), vol. 1,

pagina 210. „Bapțiștii au apărut mai întâi în Elveția prin anul 1523, unde erau persecutați de Zwingli și de romanșii. În anii următori, 1525-1530, îi regăsim având biserici mari, organizate într-un mod desăvârșit, în sudul Germaniei, în Tirol și în centrul Germaniei. În toate aceste locuri, viața lor a fost foarte amarată din cauza persecuțiilor.”

(Observați că toate aceste evenimente au avut loc înainte de formarea Bisericilor protestante - Luterană, Episcopală sau Presbiteriană).

Continuăm citatul: „Moravia le promisese un câmin de libertate deplină, așa că mulți bapțiști au migrat într-acolo, însă doar pentru a-și vedea speranțele înșelate. După anul 1534, ei se găseau în număr mare în nordul Germaniei, în Olanda, Belgia și în provinciile Waloon. Numărul lor a crescut chiar și în timpul domniei lui Alva, în Țările de Jos, când au dat dovadă de un zel misionar deosebit.” (Observați cuvintele folosite: „zel misionar.” Cu toate acestea, există persoane care spun că bapțiștii antimisionari erau bapțiștii scripturarii).

De unde au venit acești „bapțiști”? Ei nu s-au desprins de catolici în timpul Reformei. Ei au avut biserici mari încă înainte de Reformă.

12. Un subiect de mare interes îl constituie schimbările religioase din Anglia pe măsura trecerii secolelor.

Evanghelia a fost dusă în Anglia de către apostoli și această țară a rămas apostolică în religia sa până după organizarea ierarhiei de la începutul secolului IV, de fapt chiar mai mult de un secol după aceea. Apoi a ajuns sub puterea ierarhiei care, dezvoltându-se rapid, s-a transformat în Biserica Catolică. Anglia a rămas apoi catolică, aceasta fiind religia de stat, până la divizarea din anii 1534-1535, în timpul domniei lui Henric al VIII-lea. Atunci i s-a dat numele de Biserica Anglicană. Optsprezece ani mai târziu, între anii 1553-1558, în timpul domniei reginei Maria, „Bloody Mary”, („Maria cea sângheroasă” – n. trad.), Anglia a fost readusă la religia catolică, aceasta perioadă de cinci ani fiind extrem de sângheroasă. Apoi, în anul 1558, a venit la tron Elisabeta, o soră vitregă a Mariei, fiica lui

Anne Boleyn. Catolicii au fost detronați încă o dată, iar Biserica Anglicană a ajuns din nou la putere. Lucrurile au rămas astfel vreme de aproape un secol, când a început pentru puțin timp **ascendența** Bisericii Presbiteriene, care se părea că ar fi putut **ajunge** biserica de stat atât a Angliei, cât și a Scoției. Totuși, **după** pierzarea lui Oliver Cromwell, a revenit Biserica Anglicană, **care** a rămas de atunci înainte biserica de stat a Angliei.

13. (Observați ameliorarea treptată a problemelor religioase în Anglia, de la persecuțiile crude și sângheroase din partea bisericii de stat, persecuții care au durat mai mult de un secol. (1) Primul act de tolerare a fost creat în anul 1688, la o sută cinci zeci și patru de ani după începutul acestei biserici. Acest act permitea tuturor confesiunilor din Anglia să se închine, cu excepția catolicilor și a unitarienilor.

(2) Al doilea act de tolerare a venit optzeci și nouă de ani mai târziu, în anul 1778. Acesta includea tolerarea catolicilor, dar încă îi excludea pe unitarieni.

(3) Al treilea act de tolerare a fost conceput în anul 1813, după alți treizeci și cinci de ani. Acesta i-a inclus și pe unitarieni.

(4) Între anii 1828-1829 a fost creat actul cunoscut sub numele de „Actul Test”, care dădea acces „disidenților” (oamenilor religioși care nu erau de acord cu Biserica Anglicană) la funcțiile publice și chiar în Parlament.

(5) În anii 1836-37 și apoi în anul 1844, au apărut actele privind „înscirarea” și „căsătoria.” Aceste două acte recunoșteau botezurile și căsătoriile oficiale de către „disidenți” ca fiind legale.

(6) „Reforma electorală” a apărut în anul 1854. Acest decret deschidea studenților „disidenți” ușile Universităților din Oxford și Cambridge. Până la această dată, nici un copil al vreunui „disident” nu avea acces la aceste mari instituții.

14. Acesta a fost în Anglia marșul progresului spre „libertatea religioasă.” Ar fi însă corect să spunem că o libertate religioasă adevărată nu se instaurează niciodată într-o țară unde există și va continua să existe o biserică de stat. În cel mai bun caz, putem vorbi de tolerare, o noțiune destul de îndepărtată față de ceea ce înseamnă adevărată libertate religioasă. Așa timp cât dintre mai multe confesiuni, una are favorarea de a fi sprijinită de guvern, ceea ce duce la excluderea celorlalte, acest fapt elimină posibilitatea libertății și a egalității religioase absolute.

15. Foarte aproape de începutul secolului XVIII s-au născut în Anglia trei băieți, al căror destin a fost să lase asupra lumii întregi o amintire adâncă și nepieritoare. Acești tineri au fost John și Charles Wesley și George Whitefield.

John și Charles Wesley s-au născut în Epworth (iață și o sugestie pentru numele de Liga Epworth), primul în 28 iunie 1703, iar al doilea în 29 martie 1708. George Whitefield s-a născut în Gloucester, pe data de 27 decembrie 1714. Istoria legată de viețile acestor tineri nu poate fi spusă aici, dar numele lor merită să fie menționate și iar menționate. Acești tineri au devenit părinții și întemeietorii metodismului. Toți trei erau membri ai Bisericii Anglicane și toți trei studiau pentru a deveni preoți; cu toate acestea, nici unul dintre ei încă nu era convertit (ceea ce atunci nu era un lucru neobișnuit printre membrii clerului englez. Să ne amintim însă că în acele zile, părinții decideau în mod frecvent dacă nu cumva tot timpul, profesia și cursul pe care viața copilului lor trebuia să le urmeze). Dar acești tineri au fost convertiți cu adevărat și în mod minunat.

16. Se pare că acești băieți nu au avut nici o dorință de a deveni fondatorii unei noi confesiuni. În schimb, se pare că ei doreau foarte mult și căutau cu ardore să producă o reînviere a religiei curate, pure și a unei reforme spirituale autentice în Biserica Anglicană. Lucrul acesta ei l-au încercat atât în Anglia, cât și în America. Curând însă, ușile propriilor lor biserici li s-au închis. Adeseori, ei țineau slujbele afară, sau în case particulare, iar în special în cazul lui Whitefield, în casele unor

alte confesiuni. Elocvența extraordinară a lui Whitefield lăsa în mod considerabil o impresie puternică în toate locurile în care el mergea.

17. Este greu să stabilim data exactă de întemeiere a Bisericii Metodiste. Fără îndoială, metodismul este mai vechi decât Biserica Metodistă. Cei trei tineri au fost numiți metodiști înainte de a pleca de la colegiu. Primele lor organizații s-au numit „societăți.” Prima lor conferință anuală din Anglia a avut loc în anul 1744. Biserica Metodistă Episcopală a fost în mod oficial și definitiv organizată în America, la Baltimore, în anul 1784. Ascensiunea lor a fost cu adevărat impresionantă. Dar, atunci când s-au desprins de Biserica Anglicană, sau Episcopală, ei au păstrat un număr de eroi ale bisericii mame și ale bisericii strămoșești. Putem lua ca exemplu episcopia, sau conducerea bisericii de către predicator. Asupra acestui punct ei au avut multe „războaie” și diviziuni interne, iar soarta lor ne arată că acestea par a continua. De asemenea, au adus cu ei botezul copiilor mici și botezul prin stropire, etc., dar există un lucru însemnat pe care ei îl au, un lucru pe care nu l-au moștenit, și anume o religie spirituală autentică.

18. În 12 septembrie 1788, s-a născut în Antrim, Irlanda, un copil destinat în anii care au urmat, să producă o mișcare religioasă destul de însemnată în unele părți ale lumii și să devină fondatorul unei noi confesiuni religioase. Acel copil a fost Alexander Campbell. Tatăl lui, pe nume Thomas Campbell, era predicator presbiterian și a ajuns în America în anul 1807. Alexander, fiul său care la acea vreme era încă la colegiu, l-a urmat mai târziu. Din cauza opiniilor diferite, ei s-au desprins de presbiterieni și au organizat o adunare independentă pe care au numit-o „The Christian Association” („Asociația Creștină” — n. trad.) cunoscută și sub numele de „The Brush Run Church.” În anul 1811, ei au adoptat botezul prin scufundare și au reușit să-l convingă pe un predicator baptist să îi boteze, insistând însă asupra faptului că ei nu se vor uni cu biserica baptistă. A fost botezată întreaga familie: tatăl, mama și Alexander. În anul 1813, biserica lor independentă s-a unit cu „Red Stone Baptist

Association” (Comunitatea Baptistă „Red Stone.”) După zece ani, din cauza controverselor, au părăsit această comunitate și s-au alăturat alteia. Nici de această dată controversele nu au încetat să apară, așa că ei au părăsit și această comunitate. Este corect să afirmăm faptul că ei nu au fost niciodată bapțiști și, după toate datele pe care le-am consultat, nici nu au preins vreodată să fie.

19. Nu ar fi cinsuit față de istoria creștinismului și în special față de istoria bapțiștilor să nu amintim în aceste prelegeri despre John Bunyan. În unele privințe, el este una dintre cele mai celebrate figuri din istoria Angliei și chiar din istoria lumii: John Bunyan - predicator baptist, John Bunyan - în închisoarea Bedford timp de doisprezece ani, John Bunyan - autorul, care deși întemnițat, a scris una dintre cele mai renumite și mai larg răspândite cărți din lume după Biblie, și anume „Pilgrim's Progress” („Călătoria Creștinului,” - n. trad.), John Bunyan - unul dintre cele mai de seamă exemple de persecuție creștină dură.

Iar istorioara despre Mary Bunyan, fiica cea oarbă a lui John Bunyan, s-ar cuveni să fie în biblioteca oricărei școli duminicale. Timp de mai mulți ani, aceasta nu s-a mai tipărit. Cred însă că acum este din nou sub tipar. Aproape că l-aș descoperi pe acela, bărbat sau femeie, băiat sau fată, care, citind această istorioară, ar rămâne insensibil față de ea.

20. Un alt lucru despre care ar trebui spus câteva cuvinte în aceste prelegeri este legat de Țara Galilor și de bapțiștii de acolo. Una dintre cele mai tulburătoare relatări din istoria creștinismului o reprezintă istoria acestor bapțiști galezi. Bapțiștii din Statele Unite datorează bapțiștilor din Țara Galilor mult mai mult decât majoritatea dintre noi suntem conștienți. Câteva biserici baptiste organizate în totalitate, au migrat în grup din Țara Galilor spre Statele Unite (Orchard, p. 21-23; Ford, cap. 2).

21. Istoriisrile despre începuturile lucrării creștine în Țara Galilor sunt extraordinar de fascinante și, potrivit relatărilor istorice, se pare că sunt adevărate. Această istorie începe în

**Noul Testament (Faptele Apostolilor 28:30-31; 2 Timotei 4:21).
Intritura despre Claudia și Pudens, despre vizita lor la Roma, unvertirea lor ascultând predica lui Pavel și apoi ducerea în Angliei de către aceștia în Țara Galilor, țara lor de baștină, este deosebit de interesantă. Pavel a predicat la Roma prin anul 61. La scurt timp după aceea, Claudia, Pudens și alții, printre care doi predicatori, au dus aceeași Evanghelie în Anglia și în special în Țara Galilor. Cu greu se poate estima cât de mult i-au ajutat bapțiștii galezi pe bapțiștii din America.**

urma sangelui

*Pe urmele creștinilor de-a lungul secolelor... sau
Istoria Bisericilor Baptiste din timpul lui Hristos, Întemeietorul lor,
și până în zilele noastre.*

J.M. Carroll

Ediția a 2-a